Гос. Пуб. Биб-ка
Ув.С.С.Р.

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 208 (6184) | 8 верасня 1938 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

ПАЛКАЕ ПРЫВІТАННЕ БАЯВОМУ ПАПАЎНЕННЮ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ!

Учора шырока раскрыліся дзверы прызыўных пунктаў сталіцы і раду іншых гарадоў ордэнаноснай Совецкай Беларусі.

Радасным народным святам адзначыла пагранічная рэспубліка — баявы фарпост вялікага Совецкага Саюза на яго заходніх граніцах—пачатак прызыву лепшых яе сыноў у родную Чырвоную Армію.

Па святочна ўпрыгожаных вуліцах, пад бадзёрыя гукі аркестраў і баявыя песні радасна і горда крочылі равеснікі Кастрычніка, дэманструючы сваю любоў да мацеры-радзімы, сваю гатоўнасць стаць на абарону яе рубяжоў.

Разам з прызыўнікамі, падзяляючы іх радасць, лікуючы і спяваючы, ішлі мацеры і сёстры, бацькі і браты, таварышы і падругі.

З пачуццём гордасці любуецца беларускі народ папаўненнем, якое ён дае Чырвонай Арміі. Гэта выдатнае пакаленне сталінскай эпохі — фізічна моцная, палітычна свядомая, высокакультурная моладзь, бязмежна адданая партыі і мацеры-радзіме. Для яе самае святое, самае дарагое ў жыцці — самаадданае служэнне свайму народу.

Вялікая партыя Леніна—Сталіна пазбавіла совецкую моладзь ад жахаў капіталістычнага рабства. Совецкая ўлада з ранняга дзяцінства пеставала і расціла нашу моладзь. Большэвіцкая партыя, ленінскі комсамол выхавалі яе палкімі совецкімі патрыётамі. Імкнучыся да канца выканаць свой абавязак перад радзімай, з гонарам несці свяшчэнны абавязак вялікага грамадзяніна СССР, ідзе ў Чырвоную Армію моладзь краіны Саветаў.

Сотні і тысячы прызыўнікаў Беларусі ў дні баёў ля возера Хасан прасілі датэрмінова паслаць іх у рады Чырвонай Арміі. Гэта лішні раз падкрэслівае тое, што наша совецкая моладзь, як і ўвесь совецкі народ, заўсёды гатова пралітнай сцяной стаць на граніцах совецкай зямлі, гатова разграміць любога ворага.

Прызыў гэтага года асабліва ярка дэманструе найвялікшыя заваяванні соцыялізма. Сярод прызыўнікаў няма непісьменных. Пераважная большасць—стаханаўцы калгасных палёў і соцыялістычнай індустрыі. Многія маюць вышэйшую і сярэднюю асвету, многія — выдатныя інжынеры, канструктары, майстры. Усе — актывісты абароннай работы, даўно пачаўшыя падрыхтоўку да службы ў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Гордыя давер'ем свайго народа з велізарнай нецярплівасцю чакалі прызыўнікі заветнага слова — «годны». Гэта слова для іх пуцёўка ў новае жыццё—жыццё байца Чырвонай Арміі.

Выражэннем пачуццяў і настрою прызыўнікаў з'яўляюцца словы тав. Шарко — рабочага віцебскага камбіната імя Куйбышэва.

—У авіяцыі, у Ваенна-Морскім Флоце, танкавых і іншых часцях — усюды мы будзем выдатна вучыцца, авалодваць ваеннай справай і ў патрэбную мінуту здолеем даць адпор усякаму ворагу. Я гатоў усе свае сілы, а калі спатрэбіцца і жыццё, аддаць за сваю квітнеючую радзіму.

— Дзе жадаеце служыць? — На гэта пытанне Сяргей Курашэў, прызыўнік-стаханавец магілеўскай шоўкавай фабрыкі адказаў коратка:

— Там, куды пашле радзіма.

Так адказваюць усе прызыўнікі. Загад радзімы — для іх усё. У пяхоце і ў авіяцыі, у бронетанкавых часцях і ў кавалерыі — усюды, куды іх пашле радзіма, яны будуць авалодваць ваеннай тэхнікай з упорствам, вартым большэвікоў. Яны будуць вучыцца ваеннай справе так, каб у патрэбны момант сакрушальна знішчыць ворага.

З вялікай радасцю праважаюць у Чырвоную Армію сваіх сыноў сваякі. Бацькоўскім благаславеннем гучаць словы:

— Добра вучыцеся ваеннай справе. Гатоўцеся біць ворага так, як білі японскіх самураяў вашы старэйшыя таварышы-далёкаўсходнікі.

Чацвертага сына пасылае ў Чырвоную Армію сям'я 65-гадовага менскага рабочага тав. П. Крываноса. У сваім пісьме прызыўнай камісіі бацькі прызыўніка Міхаіла Крываноса пішуць:

«Мы ўпэўнены, што наш Міша з гонарам выканае бацькаўскі наказ, будзе зорка ахоўваць граніцы радзімы. За шчасце совецкага народа, за комуністычную партыю, за роднага Сталіна, які прывёў нас да культурнага, заможнага жыцця, — наш сын гатоў аддаць усе сілы і жыццё. Мы жывем у перыяд бурных падзей. Германа-італьянскія фашысты, японскія самураі рыхтуюць вайну супроць нашай радзімы. Яны хочуць надзець на нас ярмо цяжкай эксплаатацыі. Фашысцкаму брэду ніколі не здзейсніцца. Няхай не забываюць ворагі, што Чырвоная Армія непераможна, што за спіной Чырвонай Арміі стаіць магутны 170-мільённы совецкі народ».

Такой любоўю да радзімы і Чырвонай Арміі пранізаны выступленні ўсіх бацькоў прызыўнікаў. Яны ведаюць, што іх сыны ідуць служыць працоўнаму народу, што Чырвоная Армія—выдатная школа совецкага патрыятызма.

Прызыўнікі Совецкай Беларусі — надзейнае, выдатнае папаўненне палкіх патрыётаў сваёй вялікай радзімы. Як баявы прызыў успрынялі яны словы, авеяных славай герояў-далёкаўсходнікаў:

«Свята захоўвайце нашы слаўныя традыцыі — умацоўвайце жалезную воінскую дысцыпліну.

Любіце, цаніце і беражыце нашу родную тэхніку».

У адказ прызыўнікі Совецкай Беларусі даюць свяшчэнную клятву радзіме па-большэвіцку авалодваць баявой тэхнікай, як зяніцу вока, берагчы народную соцыялістычную ўласнасць, няспынна ўмацоўваць жалезную воінскую дысцыпліну, дакладна выконваць кожную каманду, кожны загад камандзіраў, пастаўленых уладаю рабоча-сялянскага ўрада. У баях за совецкую радзіму совецкая моладзь будзе бясстрашнымі героямі.

У прыкладах доблесці і геройства слаўных далёкаўсходнікаў совецкая моладзь бачыць узор таго, як трэба выконваць свой свяшчэнны абавязак перад радзімай. У прыкладах доблесці і геройства слаўных далёкаўсходнікаў совецкая моладзь бачыць узор любві да радзімы, узор свяшчэннай нянавісці да ворагаў.

Героі-далёкаўсходнікі ў сваім пісьме да прызыўнікаў пісалі:

«Таварыш прызыўнік, памятай:

Ты будзеш героем, абараняючы шчаслівае жыццё совецкага народа!

Ты будзеш героем, абараняючы вялікую справу комуністычнай партыі!

Ты будзеш героем, таму што з намі вялікі Сталін!».

Так. Кожны совецкі патрыёт, кожны дастойны сын радзімы будзе героем. І калі фашысты навяжуць нам вайну, яны на сваёй шкуры адчуюць сілу магутнага совецкага народа.

Палкае большэвіцкае прывітанне прызыўнікам—будучым слаўным байцам, камандзірам, камісарам, палітработнікам Чырвонай Арміі!

Прызыўнікі — рабочыя-стаханаўцы менскіх прадпрыемстваў, якія без адрыву ад вытворчасці на выдатна авалодалі лётнай справай. НА ЗДЫМКУ (злева направа): тт. Новікаў, Куніцкі, Максіменка і Юркевіч.
Фота Я. Салавейчыка.

СВЯТА ШЧАСЛІВАГА СТАЛІНСКАГА ПЛЕМЯ

ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПРАЦОЎНЫХ МАСКВЫ У ГОНАР XXIV МІЖНАРОДНАГА ЮНАЦКАГА ДНЯ

Масква яшчэ напярэдадні адзелася, як і ўся краіна, у святочнае ўбранне алых сцягаў, плакатаў, лозунгаў. А з раніцы вуліцы напоўніліся святочным ажыўленнем, іх затапілі жывыя патокі юнакоў і дзяўчат. Многалюдныя калоны ішлі на Красную плошчу, куды ў кожнае свята совецкі народ нясе сваю радасць, свае песні, сваю гордасць, бязмежную любоў і адданасць вялікай партыі большэвікоў, роднаму Сталіну.

Дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР, Вярхоўнага Совета РСФСР, знатныя стаханаўцы і ўдарнікі маскоўскіх прадпрыемстваў, камандзіры Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, Героі Совецкага Саюза, дзеячы навукі і тэхнікі, майстры літаратуры і мастацтва задоўга да пачатку дэманстрацыі пачалі запаўняць трыбуны ўздоўж Крэмлёўскай сцяны.

Поўдзень. На трыбуне маўзалея—таварышы Угараў, Дзімітраў, Шкіратаў, Косарэў, Булганін, Швернік, Героі Совецкага Саюза тт. Папанін, Чкалаў і Белякоў.

Ледзь ва ўрачыстай цішыні сціх дванаццаты ўдар гадзінніка Спаскай вежы Крэмля, як на Красную плошчу ўступілі першыя калоны дэманстрантаў, узначальваемыя шматлікімі сцяганосцамі. Маладыя, моцныя рукі высока ўзнімаюць партрэты Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна, кіраўнікоў партыі і ўрада.

Сотні плакатаў расказваюць аб шчасці маладога сталінскага племені, якому забяспечаны непахісныя правы на працу, на адпачынак, на асвету. Да творца самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі звярачаюць юнакі і дзяўчаты лікуючыя воклічы:

— Няхай жыве родны Сталін! Ура—вялікаму Сталіну!

У першых радах калоны Кіраўскага раёна ідуць школьнікі. Вясёлая дзетвара ветліва махае букетамі кветак, нясе макеты глобусаў, падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў. Школьнікі высока ўзнімаюць транспарант, на якім напісана іх абавязацельства на новы вучэбны год: «Абяцаем таварышу Сталіну вучыцца на выдатна!» Юныя авіямадэлісты высока ўзнімаюць мадэлі планераў і самалётаў. У беласнежных матросках шагаюць юныя асводаўцы. У шлемах ідуць юныя варашылаўскія стралкі. Плячом к плячу з імі ў суседняй калоне праходзяць вучні спецыяльных школ — будучыя чырвоныя артылерысты.

З трохкаляровым сцягам рэспубліканскай Іспаніі ідзе атрад іспанскіх піонераў, чые бацькі і мацеры, браты і сёстры геральна змагаюцца з міжнародным фашызмам.

Над плошчаю калышуцца сотні плакатаў і лозунгаў, прысвечаных гераічнай моладзі Іспаніі і Кітая. Вось нясуць плакат—малады баец рэспубліканскай арміі пратыкае штыкам фашысцкую гадзіну. Гучна разносяцца словы гарачага прывітання байцам Іспаніі і Кітая.

Выхаваная Леніным і Сталіным совецкая моладзь горача выражае сваю брацкую салідарнасць з мільёнамі юнакоў і дзяўчат, якія гераічна змагаюцца на Захадзе і Усходзе супроць фашызма, за сваю свабоду, незалежнасць, за светлую будучыню ўсяго працоўнага чалавецтва.

Зоркім чэкістам прысвечаны шматлікія плакаты. Лозунгі завуць моладзь да няспыннай большэвіцкай пільнасці, да нястомнага выкрыцця і знішчэння ворагаў народа.

Маладыя совецкія патрыёты нясуць над калонамі сотні транспарантаў і лозунгаў, нагадваючых аб свяшчэнным абавязку кожнага грамадзяніна СССР абараняць сваю прыгожую соцыялістычную радзіму. Красачныя плакаты і пано паказваюць, як жорстка папла́цілася японская ваеншчына, якая прабавала ступіць на недатыкальную совецкую зямлю.

Лозунгі славяць мужных совецкіх лётчыкаў, слаўных сталінскіх сокалаў, танкістаў, артылерыстаў, клічуць моладзь на самалёты, на танкі, на ваенныя караблі, у артылерыю.

У радах дэманстрантаў нямала прызыўнікаў — маладых совецкіх патрыётаў, равеснікаў Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі. Яны дэманструюць сёння сваю гатоўнасць прыняць баявую зброю і пільна ахоўваць свяшчэнную зямлю краіны соцыялізма. Сярод прызыўнікаў многа снайпераў—майстраў меткага агню, варашылаўскіх кавалерыстаў, парашутыстаў, падрыхтаваных арганізацыямі Асоавіяхіма.

... Разам з моладдзю ішлі дарослыя рабочыя, работніцы і служачыя, ішлі школьнікі і піонеры. Бацькі, мацеры, браты, сёстры неслі на плячах і высока ўзнімалі над калонамі малышоў-акцябрат. Звязаны вузамі кроўнага адзінства, совецкі народ у XXIV Міжнародны Юнацкі Дзень выражаў гэтай маніфестацыяй сваю несакрушальную магутнасць, сілу маладосці і радасць шчаслівага жыцця.

... 2 гадзіны 10 мінут дня. З Красной плошчы ўходзяць апошнія калоны дэманстрантаў.

У дэманстрацыі прымалі ўдзел каля мільёна працоўных сталіцы.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ СОВЕЦКАГА ПАТРЫЯТЫЗМА

Моладзь сталіцы ордэнаноснай БССР —Менска—у дзень XXIV гадавіны Міжнароднага юнацкага дня дэманстравала сваю бязмежную любоў да вялікай соцыялістычнай радзімы, да партыі Леніна—Сталіна, да натхніцеля совецкіх патрыётаў на гераічныя справы, — свайго вялікага бацькі і настаўніка — таварыша Сталіна.

6 верасня 70 тысяч юнакоў і дзяўчат выйшлі на вуліцы, на плошчы. Святу юнацтва ўторыла добрае надвор'е. З раніцы сонца ласкава вітала шчаслівую моладзь, радасных дзяцей, багатых і ўпэўненых бацькоў, вышаўшых разам з юнакамі на дэманстрацыю.

У 2 гадзіны 30 мінут дня калоны дэманстрантаў рушылі да плошчы імя Леніна. На ўрадавай трыбуне сакратары ЦК КП(б)Б тт. Панамарэнка, Ананьеў і Грэкава, намеснік старшыні СНК БССР тав. Захараў, камандуючы вайскамі Беларускай Асобай Ваеннай Акругі тав. Кавалёў, кіраўнікі комсамольскай арганізацыі Беларусі.

Мора чырвоных сцяжкоў закалыхалася. Горда ўзнялі шчаслівыя дзеці кветкі. Наперадзе яны нясуць партрэты правадыроў чалавецтва, вялікіх тытанаў соцыялістычнай рэволюцыі В. І. Леніна і І. В. Сталіна. Гэта пайшла першая калона менскіх піонераў і школьнікаў, калона юных патрыётаў, выхаванцаў партыі, комсамола, совецкай школы. Яны ідуць разам з лепшымі сваімі прыяцелямі — настаўнікамі, якім совецкі народ даручыў адказную і ганаровую справу—выхаванне шчаслівых нашых дзяцей. Дэвізам усёй вялікай калоны піонераў і школьнікаў з'яўляецца выдатная вучоба. За выдатную вучобу, за авалоданне здабыткамі культуры, што накапіла чалавецтва — вось іх імкненне. І яно здзейсніцца. Усе ўмовы для гэтага створаны партыяй і ўрадам.

На некалькі мінут ўвага была прыкавана да радаснага шэсця нашай дзетвары. Вось яна горда праносіць абаронныя значкі, пано на тэму гатоўнасці да абароны мацеры-радзімы, партрэты герояў совецкай краіны, папанінцаў. Стаць Чкалавым, Громавым, Папаніным! Вось думкі нашых рэбят, і яны будуць такімі-ж бясстрашнымі і адважнымі, як Чкалаў, як Папанін! Шырока адкрыты дарогі да славы ў шчаслівай краіне для шчаслівых маладых грамадзян.

Юныя веласіпедысты завяршаюць калоны школьнікаў і піонераў.

Затым на плошчу рушылі калоны моладзі горада. Яны ідуць па раёнах. Вось мора прыўзнятых сцягаў закалыхалася, высока ўзняліся над калонай красачныя партрэты Леніна і Сталіна—крочыць моладзь Сталінскага раёна сталіцы. Уперадзе афармленая машына. Яркімі літарамі начэрчана слова «КІМ» —сімвал міжнароднай брацкай салідарнасці нашай моладзі. Пачуцці інтэрнацыяналізма ў сэрцах совецкай моладзі, у сэрцах лепшых людзей нашай радзімы — стаханаўцаў. Стаханаўская праца на вытворчасці — вось да чаго накіравана імкненне нашай моладзі, якая рыхтуе дастойныя падарункі мацеры-радзіме да 20-годдзя ленінска-сталінскага комсамола.

Радасцю, вясёласцю поўны калоны дэманстрантаў. Яны праходзяць ля трыбуны і звонкая музыка, песні ўзнімаюцца над прасторам. Моладзь дэманструе сваё шчасце, свабоду, права на радасць, на заможнае, прыгожае жыццё!

А будзе неабходнасць — яна грудзьмі абароніць сваю радасць і шчасце. Пад гукі песні «Если завтра война» чэжанным крокам праходзіць наша моладзь з вінтоўкамі, праходзяць байцы горача любімай, непераможнай Чырвонай Арміі, слаўныя пагранічнікі. У іх адзіныя парывы, адзіныя пачуцці совецкіх патрыётаў.

Гукі песні «Москва майская». Да трыбуны рухаюцца ўпрыгожаныя вароты. На іх надпіс «Варашылаўскі раён». Перад трыбунай вароты расчыняюцца. Воплескамі сустракаюцца калоны моладзі Варашылаўскага раёна, выходзячыя з-за варот, з сцягамі, партрэтамі правадыроў. Незвычайнай прыгожасцю вее ад руху калон. Наперадзе машына з прыгожым бюстам вялікага Сталіна, чыё імя — сцяг перамог, сцяг рашучага наступу наперад і толькі наперад.

Совецкая моладзь непераможна на зямлі, у небе і на моры. Аб гэтым гавораць не толькі пано і транспаранты. За імі ідуць меткія стралкі, лётчыкі, санітаркі. Тут-жа крочаць байцы доблеснай Чырвонай Арміі. Здаровыя, мускулістыя юнакі — рабочыя, радасная калона студэнтаў, калона совецкай інтэлігенцыі. Ва ўсіх адзіная мэта, адзіныя пачуцці, адзінае шчасце. Юнацтва! Колькі ў ім сілы і характва! Колькі ў ім адвагі і мужнасці на любыя справы па закліку дарагой партыі, дарагога Сталіна!

Зачыніліся вароты. Моладзь Варашылаўскага раёна прайшла праз плошчу бяссмертнага Леніна з песнямі, музыкай. За ёю радасна ідуць калоны маладых патрыётаў Кагановіцкага раёна. Яны праносяць упрыгожаныя партрэты любімых правадыроў совецкага народа, праносяць лозунгі салідарнасці з гераічным народам Іспаніі, гераічным народам Кітая, мужна адстойваючым сваю незалежнасць у нярoўнай барацьбе з фашысцкімі варварамі; праносяць лозунгі мабілізацыйнай гатоўнасці. Тут-жа праходзяць смелыя парашутысты, лётчыкі ў камбінезонах, праходзіць машына-макет, адлюстроўваючая меткасць стральбы совецкай моладзі, гатоўнасць да працы і абароны.

Праносячы сваю падзяку вялікай партыі Леніна—Сталіна за шчаслівую юнасць, наша моладзь дэманстравала непахіснасць і адданасць справе народа, справе комунізма. За партыю большэвікоў, за радзіму наша моладзь гатова жыццё аддаць у любую мінуту. У дзень XXIV міжнароднага юнацкага свята наша моладзь яшчэ раз прадэманстравала совецкі патрыятызм, вернасць прынцыпам пролетарскага інтэрнацыяналізма, гатоўнасць змагацца супроць фашызма, за мір, за соцыялізм!

П. КАВАЛЕЎ.

На дэманстрацыі ў Менску ў Міжнародны Юнацкі Дзень. Фота Я. Салавейчыка.

ПА ГАРАДАХ І РАЁНАХ РЭСПУБЛІКІ

ГОМЕЛЬ. Працоўная моладзь Гомеля адзначыла Міжнародны Юнацкі Дзень дэманстрацыяй, у якой прыняла ўдзел каля 50 тысяч чалавек.

На адбыўшымся мітынгу выступіў сакратар гаркома партыі, дэпутат Вярхоўнага Совета БССР тав. Герман. Яго змяніў малады рабочы-стаханавец, прызыўнік завода імя Кірава тав. Гімч. Ён гаварыў аб магутнай сіле адзінага фронта працоўнай моладзі ўсяго свету і заклікаў яшчэ больш мацаваць пролетарскую салідарнасць усіх працоўных.

Удзельнікі мітынга з вялікім уздымам паслалі прывітальную тэлеграму правадыру народаў таварышу Сталіну.

ВІЦЕБСК. З вялікім уздымам прайшло святкаванне Міжнароднага юнацкага дня ў Віцебску.

6-га верасня адбылася дэманстрацыя працоўных горада. У 4 гадзіны 30 мінут на плошчу Леніна ўступіла шчаслівая дзетвара. Дзеці неслі мноства лозунгаў і плакатаў, у песнях славілі партыю большэвікоў і любімага Сталіна, якія далі ім светлае і шчаслівае жыццё. Ля трыбуны група дзяцей выконвала народныя танцы.

Стройнымі радамі праходзяць байцы і камандзіры Чырвонай Арміі.

Як і заўсёды прыгожа афармлена многалюдная калона фабрыкі імя КІМ.

Усяго ў дэманстрацыі прыняла ўдзел 20 тысяч працоўных.

МАГІЛЕЎ, 7 верасня. З раніцы 6 верасня горад апрануўся па-святочнаму. Мноства сцягаў, лозунгаў, партрэтаў, кветак. Па вуліцах незвычайнае ажыўленне. Міжнародны юнацкі дзень моладзь Магілева адзначыла 10-тысячным фізкультурным парадам і дэманстрацыяй.

Пасля парада на стадыёне «Дынама» адбыліся фізкультурныя гульні.

СЛУЦК. 5 верасня ў летнім тэатры адбыўся агульна-гарадскі ўрачысты сход моладзі, прысвечаны юнацкаму святу.

Днём 6 верасня моладзь стройнымі калонамі накіравалася на стадыён. Сюды прыбылі на аўтамашынах таксама калгаснікі суседніх калгасаў. Адбыўся мітынг-дэманстрацыя, у якой прыняла ўдзел каля 7 тысяч чалавек.

VII ПЛЕНУМ ВЦСПС

АБ ВЫКАНАННІ РАШЭННЯЎ VI ПЛЕНУМА ВЦСПС

Даклад сакратара ВЦСПС тав. Н. М. ШВЕРНІКА на VII пленуме ВЦСПС 2 верасня 1938 г.

Выступленне тав. Н. М. Шверніка з дакладам на VII пленуме ВЦСПС. Фото А. Іоселевіча. (СФ).

— Гістарычныя рашэнні VI пленума ВЦСПС, — гаворыць тав. Швернік, — распрацаваныя пры дапамозе і пад кіраўніцтвам сакратароў ЦК ВКП(б) тт. Л. М. Кагановіча і А. А. Андрэева, з'явіліся большэвіцкай праграмай дзеянняў совецкіх профсаюзаў.

Дакладчык падкрэслівае, што профсаюзы перабудоўвалі сваю работу ва ўмовах развіцця социялістычнай дэмакратыі на аснове правядзення ў жыццё вялікай Сталінскай Канстытуцыі, з кожным днём узнімаючай палітычную актыўнасць шырокіх народных мас, выхоўваючай іх у духу совецкага патрыятызма, у духу нянавісці да трацкісцка-бухарынскіх і буржуазна-нацыяналістычных наймітаў фашызма.

Магутная сіла совецкага патрыятызма была прадэманстравана ўсяго некалькі дзён таму назад у сувязі з падзеямі на Далёкім Усходзе, дзе японская ваеншчына сваімі правакацыйнымі дзеяннямі прабавала ўцягнуць Японію у вайну з СССР. Совецкі народ, выхаваны большэвіцкай партыяй, нашым правадыром і настаўнікам таварышам Сталіным, — гаворыць пад бурныя апладысменты тав. Швернік,— не быў засцігнут знянацку правакацыямі японскай ваеншчыны і праявіў у гэтыя дні поўную гатоўнасць устаць на абарону сваёй радзімы.

Узброеныя рашэннямі VI пленума ВЦСПС, профсаюзы прымалі актыўны ўдзел ва ўсім палітычным жыцці краіны, у выбарчых кампаніях па выбарах у Вярхоўны Совет СССР і Вярхоўныя Советы Саюзных і Аўтаномных рэспублік.

Пасля VI пленума ВЦСПС былі праведзены выбары профсаюзных органаў. Члены саюзаў выгналі з профсаюзнага апарата варожыя элементы, чынуш і бюракратаў. Састаў фабрычна-заводскіх і мясцовых камітэтаў абноўлен на 70—80 процантаў. Пленумы Цэнтральных Камітэтаў саюзаў абноўлены на 96 проц.

— Аднаўлены справаздачнасць, выбарнасць профсаюзных органаў і іх кіраўнікоў, уся іх работа пастаўлена пад неаслабны кантроль шырокіх мас членаў саюза. Такім чынам, — заяўляе пад апладысменты ўдзельнікаў пленума тав. Швернік, — мы можам з усёй адказнасцю сцвярджаць, што адарванасць профорганаў ад шырокіх мас членаў саюза ліквідавана.

Новыя профсаюзныя органы акружылі сябе шырокім добраахвотным актывам. Апрача советаў социяльнага страхавання, пры фабрычна-заводскіх, мясцовых і цэхавых камітэтах створаны камісіі па заработнай плаце, культурна-асветнай рабоце, масава-вытворчай рабоце і рабочаму вынаходніцтву, па ахове працы, жыллёва-бытавых пытаннях. Толькі па даных 154 саюзаў, у іх рабоце ўдзельнічае чатыры з паловай мільёна добраахвотнікаў-актывістаў.

Выбары профорганаў прайшлі на аснове шырокай профсаюзнай дэмакратыі. Аднак яшчэ ёсць факты парушэння дэмакратыі.

Так, напрыклад, на Маскоўскім аўтазаводзе імя Сталіна з ведама ЦК саюза была дапушчана каоптацыя старшыні заводскага камітэта — не члена заўкома. Мела месца грубае парушэнне профсаюзнай дэмакратыі ў саюзе рабочых чорнай металургіі Усхода, санкцыянаванае оргаддзелам ВЦСПС. Прэзідыум ВЦСПС абавязаў адпаведныя ЦК саюзаў неадкладна выправіць дапушчаныя памылкі.

Профсаюзы палепшылі сваю работу ў галіне социяльнага страхавання, узмацнілі клопаты і ўвагу да патрэб членаў саюза. Побач з паляпшэннем умоў працы, уздымам матэрыяльнага дабрабыту працоўных, гэта прывяло да значнага скарачэння захворваемасці рабочых і служачых. Гэтыя поспехі маглі быць яшчэ большымі, калі-б прафесіянальныя арганізацыі ўдзялялі больш увагі ахове працы. Тав. Швернік адзначае, што буйнейшым недахопам у рабоце Цэнтральных Камітэтаў профсаюзаў і ВЦСПС з'яўляецца невыкананне дырэктыў лютаўска-сакавіцкага Пленума ЦК ВКП(б) аб перaглядзе правіл па тэхніцы безапаснасці. З 412 правіл да 1 ліпеня 1938 года былі ўведзены ў дзеянне толькі 200.

Тав. Швернік гаворыць аб тым, што профсаюзамі зроблена яшчэ вельмі мала ў галіне клопатаў аб культурна-бытавых патрэбах членаў саюза. Не выканана дырэктыва VI пленума ВЦСПС аб аднаўленні практыкі заключэння калектыўных дагавораў паміж профсаюзамі і гаспадарчымі органамі.

— Пытанні заработнай платы, якія з'яўляюцца важнейшай часткай калектыўнага дагавору, — указвае тав. Швернік, — аказаліся настолькі заблытанымі, што, раней чым заключаць калектыўныя дагаворы, паўстала пытанне аб неабходнасці ўпарадкавання арганізацыі заработнай платы. У заработнай плаце нямала нашкодзіла трацкісцка-бухарынская банда, скарыстаўшы ў гэтай справе адсутнасць сапраўднага кантролю з боку профарганізацый.

Прэзідыум ВЦСПС і ЦК саюзаў ушчыльную заняліся пытаннямі заработнай платы. Ужо праверана становішча заработнай платы і распрацаваны мерапрыемствы па яе ўпарадкаванню ў радзе галін прамысловасці, у прыватнасці ў аўтамабільнай, баваўнянай, авіяцыйнай, малочнай, салянай.

Профсаюзы палепшылі пасля VI пленума ВЦСПС сваю культурна-асветную работу, але яны не замацавалі вынікаў сваёй работы ў часе выбараў у Вярхоўны Совет СССР і Вярхоўныя Советы саюзных і аўтаномных рэспублік. Зусім нездавальняюча арганізавана работа па абучэнню непісьменных і малапісьменных. План 1937 года выканан менш, чым на 50 проц. Вельмі вяла праводзіцца прафесіянальнымі арганізацыямі абаронная работа і антырэлігійная прапаганда. Адным з слабых месц з'яўляецца і выхаванне кадраў профсаюзных работнікаў.

Тав. Швернік адзначае, што Прэзідыум ВЦСПС зацягнуў скліканне чарговага пленума ВЦСПС і распрацоўку тыповага статута прафесіянальнага саюза, парушыўшы тым самым рашэнне VI Пленума ВЦСПС. Да гэтага часу ва ўсіх профарганізацыях астаецца не наладжанай праверка выканання сваіх уласных рашэнняў.

Выкананне ў асноўным важнейшых рашэнняў VI Пленума ВЦСПС стварае прадпасылкі для далейшага паляпшэння работы профсаюзаў. Галоўная задача заключаецца ў тым, каб зараз выхаваць велізарны актыў, які ўцягнут у профработу.

Фабрычна-заводскія і цэхавыя камітэты павінны часцей склікаць агульныя сходы членаў саюза, шырэй разгортваць крытыку і самакрытыку недахопаў профсаюзнай работы, рэгулярна адчытвацца перад масамі.

Тав. Швернік указвае, што ў гэтым годзе на жыллёвае будаўніцтва толькі па прадпрыемствах цяжкай прамысловасці асігнавана 716 мільёнаў рублёў. Фактычна-ж за першае паўгоддзе выкарыстана толькі 184 мільёны. Значную долю віны за такое становішча жыллёвага будаўніцтва нясуць і прафесіянальныя саюзы. Патрэбен дзейсны кантроль над выкананнем плана жыллёвага будаўніцтва.

Профсаюзныя арганізацыі павінны стварыць дзейсны кантроль над гандлем і грамадскім харчаваннем, дапамагчы арганізаваць совецкі, сапраўды культурны гандаль, дабівацца таго, каб было больш магазінаў у раёнах, дзе жывуць рабочыя, блізка каля фабрык і заводаў. Патрэбна бязлітасна выкрываць жулікаў і ворагаў і выганяць іх з сістэмы грамадскага харчавання.

Бюджэт дзяржаўнага социяльнага страхавання на 1938 год зацверджан Соўнаркомам у суме 6.323.000.000 рублёў. Гэтыя вялікія сродкі прызначаны на абслугоўванне самых надзённых патрэб рабочых і служачых. На профсаюзы ў гэтым годзе ўскладаецца ганаровая задача — дабіцца палепшання абслугоўвання працоўных і далейшага зніжэння захворваемасці на 10—12 проц. супроць 1937 года. Сотні і тысячы страхавых дэлегатаў наведваюць захварэўшых рабочых на-даму і ў больніцах, дапамагаюць у арганізацыі догляду за імі і аказання ім неабходнай дапамогі.

Па ініцыятыве таварыша Молатава ў ВЦСПС былі створаны аддзелы зарплаты рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў і аддзел зарплаты служачых. У адпаведнасці з прапановамі Эканамічнага Совета пры СНК СССР пасля дакладнага вывучэння ўмоў працы і заработнай платы на аўтазаводзе імя Сталіна, распрацаван і зацверджан праект калектыўнага дагавору па гэтаму заводу. Праект адобран Эканамічным Советам. На аснове гэтага дагавору можна будзе прыступіць да заключэння колдагавораў па прадпрыемствах іншых галін народнай гаспадаркі. Новы колдагавор — гэта канкрэтны гаспадарча-палітычны дакумент. Ён упаўне зразумелы рабочым.

Пасля VI пленума ВЦСПС профсаюзы палепшылі кіраўніцтва социялістычным спаборніцтвам і стаханаўскім рухам, але роля профсаюзаў у гэтай справе яшчэ далёка не на вышыні. Фабрычна-заводскія і мясцовыя камітэты павінны ў арганізацыі социялістычнага спаборніцтва звяртаць увагу на яго канкрэтнасць, дабівацца масавасці стаханаўскага руху, дапамагаць сёнешнім ударнікам заўтра стаць у рады стаханаўцаў.

Пераходзячы да пытанняў палітыка-масавай работы профсаюзаў, тав. Швернік спыняецца на вялікай ролі клубаў, якія павінны стаць цэнтрамі прапаганды вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна, гісторыі большэвізма, павінны ўзнімаць палітычную пісьменнасць і агульна-культурны ўзровень працоўных. Профсаюзныя арганізацыі павінны быць цесна звязаны з арганізацыямі Асоавіяхіма, дапамагаць ім ў падрыхтоўцы варашылаўскіх стралкоў, значкістаў ППХА і т. д. Патрэбна палепшыць і антырэлігійную прапаганду. Профсаюзныя арганізацыі павінны растлумачыць сярод груп веруючых класавы характар рэлігіі, яе ролю ў эксплаатацыі і прыгнечанні працоўных мас у капіталістычных краінах, яе варожасць да социялізма і т. д.

Заканчваючы свой даклад, тав. Швернік гаворыць:

— Давайце па-баявому праверым сваю работу, па-большэвіцку правядзем работу пленума і забяспечым, каб далейшая дзейнасць профсаюзаў узнялася на ўзровень патрабаванняў, якія да іх прад'яўляе наша большэвіцкая партыя, наш правадыр і настаўнік таварыш Сталін. **(Бурныя, працяглыя апладысменты).**

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Выхаванне маладых кандыдатаў партыі

ЦК ВКП(б) у пісьме ад 29 верасня 1936 года «Аб аднаўленні прыёму новых членаў у ВКП(б)» гаворыць: «Партыйныя арганізацыі, строга праводзячы індывідуальны прыём новых членаў ВКП(б), павінны адбіраць у партыю сапраўды перадавых, сапраўды адданых справе рабочага класа, лепшых людзей нашай краіны, з рабочых перш за ўсё, а таксама з сялян і працоўнай інтэлігенцыі, правераных на розных участках барацьбы за социялізм».

Аб тым, як мы выконваем гэтае ўказанне ЦК лепш за ўсё гавораць факты і прыклады. У часці, дзе камісар тав. Шынкарэнка, — ён-жа член партыйнай камісіі, — прынят у кандыдаты партыі чырвонаармеец Неножанка Г. Е. Тав. Неножанка — рабочы, выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі, выдатна авалодаў спецыяльнай справай, многа дапамагае сваім таварышам, многа працуе над павышэннем сваіх ведаў, прымае актыўны ўдзел у рабоце партыйнай арганізацыі, з'яўляецца прыкладным кандыдатам партыі. Такім-жа з'яўляецца кандыдат партыі чырвонаармеец тав. Кафізаў Абдул-халік.

Прыняты ў кандыдаты партыі чырвонаармеец Лаеўскі — выдатны масавік, арганізатар адпачынку байцоў, ён быў вылучан на работу нам. палітрука. Тав. Лаеўскі правёў вялікую агітмасавую работу ў падраздзяленні і ў калгасах у часе выбараў у Вярхоўны Совет БССР. Лаеўскі заўсёды з байцамі, ведае іх жыццё, хутка рэагуе на недахопы ў рабоце, карыстаецца вялікім аўтарытэтам сярод байцоў. Зараз тав. Лаеўскі вылучан сакратаром комсамольскай арганізацыі часці. Таксама расце і кандыдат партыі, намеснік палітрука тав. Кулеша П. С.

Малады кандыдат тав. Фінкельштэйн Ц. М. — выдатны агітатар і арганізатар работы. Ён змог за кароткі тэрмін скалаціць комсамольскую арганізацыю і накіраваць яе на авалоданне баявой і палітычнай падрыхтоўкай. Тав. Фінкельштэйн, будучы паслан на паўтарамесячныя курсы сакратароў арганізацый КСМ, з'яўляўся выдатнікам вучобы. Яго прозвішча красавалася на дошцы выдатнікаў. Зараз тав. Фінкельштэйн вылучан на работу палітрука падраздзялення. Гэта малады, растучы кандыдат партыі.

У часці, дзе камісар тав. Ефрэмаў, кандыдат партыі тав. Гаўрыш Ф. Ф. звыштэрміновік, выдатны валявы малодшы камандзір, выдатнік баявой і палітычнай вучобы, удзельнік акруговай нарады выдатнікаў, узнагароджан граматай Ваеннага совета БАВА. Такім-жа выдатнікам звыштэрміновікам з'яўляецца кандыдат партыі тав. Свістуненка Ф. М. Абодва яны вучацца цяпер на курсах малодшых лейтэнантаў. У часці, дзе камісар тав. Каламенцьеў, прыняты ў кандыдаты партыі тав. Прошкін працуе па сумяшчэнню сакратаром арганізацыі КСМ часці; ён здолеў за кароткі тэрмін скалаціць арганізацыю комсамола, патроіць яе рады, вядзе вялікую работу па падрыхтоўцы да 20-годдзя ВЛКСМ. Комсамольцы абавязваюцца ў падарунак радзіме-мацеры быць выдатнікамі вучобы, павышаць рэволюцыйную пільнасць, здаць датэрмінова залікі па праграме 1938 года. Сам тав. Прошкін выдатны агітатар. Ён цесна звязан з комсамольцамі, карыстаецца вялікім аўтарытэтам сярод іх.

У часці, дзе камісарам тав. Палевіч, кандыдат партыі тав. Шылін — выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі — вылучан на 6-месячныя курсы палітрукоў. Тав. Шылін, улічваючы склаўшуюся міжнародную абстаноўку, астаўся пажыццёва ў кадрах РСЧА. Кандыдат партыі т. Івашэнка працуе намеснікам палітрука, быстра асвойвае гэту работу, з'яўляецца майстрам стралковага спорту, свае веды і вопыт умела перадае байцам. Кандыдат партыі тав. Чарнышоў — сакратар комсамольскай арганізацыі — праводзіць вялікую работу па падрыхтоўцы да 20-годдзя ВЛКСМ. Комсамольцы датэрмінова здаюць залікі за 1938 г., рыхтуюцца да здачы іспытаў на званне малодшага камандзіра. Чарнышоў выдатна ведае ўсіх комсамольцаў; ён цесна звязан з імі, з'яўляецца адным з лепшых сакратароў комсамольскіх арганізацый.

Лік такіх прыкладаў можна павялічыць у некалькі разоў, але і гэтых дастаткова, каб сказаць, што мы прымаем у партыю сапраўды перадавых, сапраўды адданых справе рабочага класа людзей.

Партарганізацыі зараз напалову маладыя, г. зн. складаюцца з новапрынятых у кандыдаты партыі. Патрэбна ўзмоцненая работа з маладымі кандыдатамі партыі. Але далёка не ўсе партарганізацыі аддаюць належную ўвагу выхаванню маладых кандыдатаў партыі і прыёму ў партыю. Якасць вучобы кандыдатаў партыі не заўсёды высокая, ваенкомы і партарганізацыі яшчэ недастаткова кіруюць гэтай справай.

У часці, дзе камісарам т. Палевіч, да яго прыходу на гэтую работу зрываліся заняткі з кандыдатамі. Палітрук тав. Ракаў сарваў 4 заняткі, а партарганізацыя своечасова мер не прыняла. Кандыдацкія дні да апошняга часу праводзіліся нерэгулярна.

У часці, дзе камісарам тав. Палевіч і сакратаром тав. Шымановскі, не гледзячы на наяўнасць выдатнай базы росту, прыём у партыю ідзе марудна, прынятыя ў кандыдаты партыі не ўсе ўцягнуты ў практычную работу, справы аб прыёме афармляюцца вельмі павольна і неахайна. Былі выпадкі парушэння статута партыі, калі справы разбіраліся без афармлення патрабуемых статутам дакументаў. Беспартыйны актыў вывучаецца слаба, не ўцягваецца ў практычную работу.

Парткамісія заслухала даклад тав. Шымановскага па гэтых пытаннях, указала на недахопы і дапамагае іх знішчаць. Усё гэта ставіць перад намі задачу — усямерна палепшыць работу па прыёму ў партыю, па выхаванню маладых кандыдатаў партыі.

Л. В. ЦЫВІН.
Сакратар парткамісіі часці.

—о—

АРГАНІЗАВАЦЬ ПАЛІТВУЧОБУ КОМСАМОЛЬЦАЎ

Пярвічная комсамольская арганізацыя калгаса «Серп і молат», Беларуцкага сельсовета, Лагойскага раёна, папаўняе свае рады за лік лепшай калгаснай моладзі. За апошнія два месяцы прынята ў комсамол 10 чалавек. Але-ж, трэба адзначыць, што выхаваўчая работа з комсамольцамі ў калгасе пастаўлена вельмі слаба. Ужо доўгі час, як не праводзіцца палітвучоба. Райком комсамола аб гэтым добра ведае, але ніякай дапамогі ў арганізацыі комсамольскага палітгуртка не аказвае. Не клапоціцца аб вучобе комсамольцаў і парторг беларуцкай партарганізацыі тав. Пляшкевіч.

Комсамолец С. ПАЦЯГЕВІЧ.

НА МІЖНАРОДНЫЯ ТЭМЫ

Прамова старшыні французскага совета міністраў Даладʼе, сказаная ім 21 жніўня па радыё, выклікала шматлікія водгукі не толькі ў Францыі, але і далёка за яе межамі. Глава французскага ўрада канстатаваў напружанасць міжнароднай абстаноўкі, але не зрабіў якіх-небудзь заяў адносна змены курса замежнай палітыкі Францыі.

Слепа пераймаючы англійскіх кансерватараў з лагера Чэмберлена, урад Даладʼе закрыццем франка-іспанскай граніцы, бесперапынна аказваемым даўленнем на правячыя кругі Чэхаславакіі і т. д. ужо на працягу досыць доўгага часу ні ў якім разе не садзейнічае ўмацаванню сістэмы калектыўнай безапаснасці. Стаўшы на шлях капітуляцыі і спроб згавору з агрэсарам, ён ні ў якім разе не спрыяе ўмацаванню справы міру ў Еўропе.

У сваёй прамове Даладʼе многа гаварыў аб неабходнасці захаваць мір, але тыя «сродкі», якія, па думцы французскага прэмʼера, павінны прадзейнічаць развязванню сіл вайны, выклікалі поўнае адабрэнне ўсяго правага друку Францыі і глыбокае абурэнне і пратэст прадстаўнікоў левых кругоў. Рашуча выказаўшыся супроць прапаноў аб кантролі над фінансавымі аперацыямі, Даладʼе заявіў, што трэба вырашыць пытанне аб саракагадзінным рабочым тыдні. Гэтае вырашэнне, як адзначыў Даладʼе, зводзіцца да таго, што да таго часу, пакуль міжнароднае становішча будзе аставацца хісткім, трэба працаваць больш сарака гадзін, асабліва ў ваеннай вытворчасці. На астатніх прадпрыемствах павінна быць ужыта «сістэма разумна аплачаных звышчасовых гадзін». Вось гэтая частка прамовы і выклікала найбольш ажыўленыя каментарыі ўсяе сусветнае прэсы.

Справа ў тым, што саракагадзінны рабочы тыдзень з'яўляецца адным з асноўных дасягненняў у рэалізацыі праграмы народнага фронта. З моманту прыняцця закона аб саракагадзінным тыдні, ды і да яго прыняцця, саракагадзінны тыдзень падвяргаўся жорсткім нападкам з боку рэакцыйных элементаў французскай буржуазіі. Усяляк тармазілася яго правядзенне ў жыццё. Яшчэ і зараз 40-гадзінны рабочы тыдзень ужываецца далёка не ўсюды. Заяву Даладʼе, зробленую ім 21 жніўня, французскія капіталісты сустрэлі з захапленнем. Друк, які ў Францыі адлюстроўвае імкненні і погляды сапраўдных прыхільнікаў народнага фронта, рэагаваў на прамову главы французскага ўрада вельмі адмоўна. Гэты друк справядліва адзначае што ў прамове, сказанай 21 жніўня, нічога не было сказана аб тых, хто ў сапраўднасці падрывае народную гаспадарку Францыі і штурхае краіну да гібелі: аб фінансістах, пераводзячых свае капіталы за граніцу, спекулянтах, іграючых на паніжэнні курса франка і ўзвінчваючых цэны на тавары з мэтаю стварыць у краіне ўнутраныя труднасці, капіталістах-прадпрыемцах, сабатуючых вытворчасці, і т. д. Даладʼе зусім «забыў», што ў свой час ён не мысліў нацыянальную барацьбу без рашучых дзеянняў супроць тых, хто парушае социяльныя законы, ставіць свае асабістыя выгады вышэй за інтарэсы краіны, супроць здрадніцкай падрыўной дзейнасці Дэлярока і Дорыо, прадстаўляючых сабой ва Францыі сапраўдную «пятую калону».

У сваёй прамове Даладʼе паведаміў аб мяркуемым зніжэнні падаткаў, якія «давяць на вытворчасць». Гэта значыць замест таго, каб зменшыць цяжары, якія падаюць на плечы народа, і павялічыць падаткі на прыбыткі прадпрыемцаў, як гэтага патрабуюць прыхільнікі народнага фронта, глава французскага ўрада выступіў з праграмаю наступлення на працоўных і аблягчэння падаткаў для буйнай буржуазіі.

Пасля прамовы Даладʼе два члены ўрада — Фросар, міністр грамадскіх работ, і Рамадʼе, міністр працы, падалі ў адстаўку, заявіўшы, што выступленне прэмʼера па пытанню аб 40-гадзінным рабочым тыдні з імі папярэдне не было ўзгоднена. Частковы ўрадавы крызіс быў вырашан уваходжаннем ва ўрад Помарэ і дэ-Монзі, членаў партыі «социялістычны і рэспубліканскі саюз». Што азначае прамова Даладʼе і гэты частковы крызіс Французскага ўрада?

Ці ёсць гэта толькі спроба выпрабаваць моцнасць народнага фронта ў Францыі, сілу яго супраціўлення, ці пачатак рашучага на яго наступлення? Несумненна адно: атака на 40-гадзінны рабочы тыдзень ёсць састаўны элемент барацьбы французскіх рэакцыянераў супроць народнага фронта, барацьбы, натхняемай і падтрымліваемай англійскімі цвёрдалобымі. Гэтая палітыка прама процілегла нацыянальным інтарэсам самой Францыі і, натуральна, чым больш урад схіляецца да гэтай палітыкі, тым менш ён можа разлічваць на спачуванне і падтрыманне шырокіх мас Францыі.

* *
*

З 21 па 23 жніўня на беразе Адрыятычнага мора ў Бледзе (Югаславія) адбывалася канферэнцыя пастаяннага совета Малой Антанты.

На канферэнцыі падвергласа абмеркаванню пытанне аб узаемаадносінах краін Малой Антанты—Чэхаславакіі Румыніі і Югаславіі з Венгрыяй. Як паведамляе афіцыяльнае комюніке, краінамі Малой Антанты дасягнута з Венгрыяй пагадненне, у якім ёсць узаемнае адмаўленне ад усякага прымянення сілы ў адносінах паміж Венгрыяй, з аднаго боку, і краінамі Малой Антанты—з другога.

Адначасова краіны Малой Антанты прызналі роўнасць праў Венгрыі ў галіне ўзбраенняў. Гэтым пагадненнем ануліруецца тая частка заключанага ў 1920 годзе Трыанонскага дагавору (дагавор, заключаны паміж краінамі пераможцамі ў сусветнай вайне і Венгрыяй), якая прадугледжвала значнае абмежаванне венгерскіх узбраенняў, у часці колькаснасці арміі, тэрміну ваеннай службы, колькасці заводаў, выраблюючых зброю, і т. д.

У гэтых адносінах рашэнні канферэнцыі напамінаюць пагадненне, заключанае ў канцы ліпеня ў Салоніках, паміж Балгарыяй і краінамі Балканскай Антанты. Калі ўспомніць, што стварэнне Малой Антанты, між іншым, мела пэўную мэту—перашкодзіць рэвізіяніцкім тэндэнцыям Венгрыі, то ясна, што рашэнне канферэнцыі ў Бледзе азначае прыязны жэст Белграда, Бухарэста і Прагі ў бок Венгрыі. Дэлегаты краін Малой Антанты прапанавалі прадстаўнікам Венгрыі заключыць з імі дагаворы аб ненападзе. Але згаджаючыся на заключэнне двухбаковых сепаратных пагадненняў з Румыніяй і Югаславіяй, Венгрыя адмаўлялася ад заключэння пагаднення з Чэхаславацкай рэспублікай. Справа ў тым, што канферэнцыя Малой Антанты супала з візітам венгерскага «правіцеля» Хорці ў Берлін.

Каб зразумець сутнасць цяперашніх перагавораў Гітлера з Хорці, трэба некалькі слоў удзяліць адносінам, якія скла́ліся ў апошні час паміж Берлінам і Будапештам.

Германскі фашызм здаўна імкнецца ўмацаваць свае эканамічныя і палітычныя пазіцыі ў Цэнтральнай і Паўднёва-Усходняй Еўропе з тым каб у далейшым уцягнуць краіны гэтага сектара Еўропы ў свой агрэсіўны блок.

Венгрыя, з яе прафашыствуючым урадам на працягу каля двух дзесяткаў год выношвае рэвізіяніцкія ідэі, і гэта аблягчае дзейнасць Гітлера ў апрацоўцы Венгрыі. Германія з моманту ўстанаўлення гітлераўскай дыктатуры рэзка ўзмацніла свае эканамічныя пазіцыі ў гэтай маленькай краіне. Так, за першае паўгоддзе 1938 года доля Германіі (разам з Аўстрыяй) у венгерскім вывазе вылічалася ў 44 проц. і ў венгерскім увозе—у 41 проц. Германія сваёй гандлёвай палітыкай, так званай сістэмай клірынга,*) сістэматычна надувала Венгрыю і германская запазычанасць Венгрыі складае дзесяткі мільёнаў марак. Гэтым германскі фашызм эканамічна досыць трывала прывязаў Венгрыю да сваёй ваенізаванай гаспадаркі.

Узмацненне эканамічных пазіцый, натуральна, павысіла і палітычны ўплыў Германіі і Венгрыі.

Надзвычайна шырокая сетка гітлераўскай агентуры ў Венгрыі паспяхова спрыяла гэтаму. Так Гітлер адрываў Венгрыю ад італьянскай арыентацыі і калі цяпер германская фашысцкая прэса прабуе многа гаварыць аб сувязі Венгрыі з «воссю Рым—Берлін», а не з Германіяй, то гэта робіцца выключна ў мэтах заспакаення свайго незадачлівага друга па «восі»—Мусаліні.

Пасля захвату Аўстрыі правячая памешчыцка-капіталістычная кліка ў Венгрыі, баючыся Германіі і адначасова спадзяючыся пры дапамозе той-жа Германіі вырашыць свае рэвізіяніцкія планы, крок за крокам ішла ў абдымкі Гітлера.

* *
*

Выбухнуўшы з сярэдзіны ліпеня ў Германіі востры біржавы крызіс яскрава паказаў, што фашысцкая гаспадарчая «ўдачлівасць», аб якой любяць многа гаварыць кіраўнікі сучаснай Германіі,—мыльны пузыр.

Не падлягае ніякаму сумненню, што біржавы крызіс з'яўляецца толькі пачаткам глыбокага крызіса эканомікі Германіі.

Выключная слабасць грашовых рэсурсаў «Трэцяй імперыі», пасіўны знешне-гандлёвы баланс, выкліканы ваенізацыяй гаспадаркі Германіі, банкроцтва фашысцкіх фінансавых маніпуляцый, — усё гэта паскорыла наступленне рэзкага біржавога крызіса ў Германіі.

Калі ў першай палове 1937 года Германія мела актыўнае знешне-гандлёвае сальдо, то ў 1938 годзе назіралася як раз адваротнае з'явішча. З акупацыяй Аўстрыі пасіў па замежнаму гандлю Германіі вельмі вырас і склаў за першае паўгоддзе 1938 года круглую лічбу ў 202 мільёны марак. Гэтая акалічнасць ужо сама па сабе суліла вялікія непрыемнасці невялікаму залатому запасу «Рэйха» і з'явілася прэлюдыяй выбухнуўшага біржавога крызіса.

Завінчаны да адмовы падатковы прэс затрудняе магчымасць далейшага павелічэння падаткаў, якія ўяўляюць у Германіі адну з асноўных крыніц фінансавання яе каласальных узбраенняў. Падаткі, спаганяемыя галоўным чынам з працоўнага насельніцтва, складуць у бягучым годзе гіганцкую лічбу ў 18 мільярдаў марак, супроць 15,9 мільярда ў 1937 г. і 10,2 мільярда ў 1933 г. Сюды не ўваходзяць вельмі распаўсюджаныя ў фашысцкай Германіі адлічэнні з зарплаты, якія пад выглядам «дабраахвотных адлічэнняў», зімовай дапамогі, «ахвяраванняў», розных фондаў і т. д. спаганяюцца фашысцкімі ўладамі са ўсіх працуючых. Характэрна, што ўсе гэтыя адлічэнні, якія ўяўляюць сабою тыпічны падатак на зарплату, за адзін толькі 1937 год павялічыліся ў два разы.

Афіцыяльны доўг Германіі за перыяд з 1-га красавіка 1937 года па 1-е ліпеня 1938 года вырас на 41 проц. і склаў к гэтаму часу 37,5 мільярда марак.

Частковая мабілізацыя, якую праводзіць зараз германскі фашызм, суправаджаецца новымі мільённымі расходамі, якія ў яшчэ большай ступені расхістваюць знясіленую гаспадарку краіны і ўзмацняюць унутрыпалітычныя труднасці фашызма.

Шалёная ваенізацыя гаспадаркі Германіі не можа бесперапынна прадаўжацца, не выклікаўшы ўнутрыгаспадарчай і палітычнай катастрофы. Экстрэмісцкія элементы з кіруючай фашысцкай вярхушкі, якія зараз непадзельна кіруюць Германіяй, улічваючы небяспечнае ўнутранае становішча краіны імкнуцца паскорыць развязванне новай сусветнай вайны.

Г. ДЗІНАЎ.

---

*) Клірынг—сістэма безнаяўнага разліку ў замежным гандлі.

СЛАЎНАЕ ПАПАЎНЕННЕ ІДЗЕ Ў ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ І ЧЫРВОНЫ ФЛОТ

* * *

НАРОДНАЕ СВЯТА

Учора ў сталіцы БССР пачаўся прызыў. Горад расцвечан кумачом сцягоў і плакатаў, партрэтамі любімых кіраўнікоў партыі і ўрада. На кожным кроку адчуваецца вялікае народнае свята.

Выдатныя кадры, бязмежна адданыя радзіме соцыялізма дае Чырвонай Арміі беларускі народ. Яго лепшыя сыны ўліваюцца ў рады слаўнай і непераможнай Чырвонай Арміі.

Калоны прызыўнікаў суправаджаюць бацькі, дзяўчаты з букетамі кветак, з радаснымі ўсмешкамі на тварах, з бадзёрымі песнямі совецкай моладзі.

Клуб імя Сталіна — адзін з лепшых у Менску. Гэта — традыцыйнае месца прызыва. Клуб выглядае асабліва прыгожа. Светлыя і прасторныя пакоі ўпрыгожаны чырвонымі палотнішчамі, партрэтамі правадыроў, кветкамі. На лозунгах—гарачыя словы прывітання маладым совецкім патрыётам, якія ідуць у РСЧА. Ажыўлена і людна. Бадзёрыя і жыццёрадасныя юнакі з цікавасцю разглядаюць абаронныя выстаўкі.

Як мага хутчэй пайсці служыць у рады Чырвонай Арміі — гэта імкненне аб'ядноўвае ўсіх сабраўшыхся тут маладых людзей.

Першымі прыйшлі белпромбудаўцы, і моладзь станкабудаўнічага завода імя Кірава. Гэта лепшыя стаханаўцы—металісты, токары, будаўнікі, слесары, атапленцы, плотнікі. За ўзорную абаронную работу будаўнікі другі год трымаюць пераходны чырвоны сцяг гаркома ЛКСМБ.

Сярод прызыўнікаў-будаўнікоў 112 варашылаўскіх стралкоў, 98 значкістаў ГПА, 72 значкісты ППХА, 6 пілотаў, парашутыст, планерыст, 2 радысты. Ні аднаго непісьменнага.

Набліжэнне знамянальнага дня прызыва было адзначана новымі стаханаўскімі рэкордамі, новымі вытворчымі дасягненнямі. Сталяры Мінчукоў і Некраш 3 і 4 верасня выканалі нормы на 344 проц. Слесары-комсамольцы Кулеш і Баравой 3 верасня далі 338 проц. нормы. Такое-ж выдатнае папаўненне даюць кіраўцы.

Да стала камісіі падыходзіць слесар-атапленец тав. Лайхтман. Яго ўважліва аглядаюць і выслухоўваюць урачы.

— Скажыце, вы нічым не хварэлі?

Прызыўнік захваляваўся. А раптам урачы прызнаюць яго нягодным.

— Здароў і адчуваю сябе вельмі добра.

Калі ўрачы прызналі яго годным, ён з гарачым пачуццём паціснуў ім рукі.

— Куды вы хочаце пайсці служыць?

— Куды пашле радзіма, там і буду служыць. У Чырвонай Арміі ўсюды добра — такі адказ прызыўнікаў.

Асабліва задаволены юнакі, калі іх залічваюць у часці, куды яны імкнуліся — у рады доблесных танкістаў, трапных артылерыстаў, ліхіх кавалерыстаў.

З велізарным уздымам праходзіць прызыў. Праз пункты праходзіць маладое здаровае пакаленне Кастрычніка, маладыя палкія патрыёты, бязмежна адданыя сваёй радзіме, большэвіцкай партыі, вялікаму Сталіну, гатовыя ў любую мінуту стаць на абарону граніц вялікага СССР.

—О—

30 КАНЦЭРТАЎ ДЛЯ ПРЫЗЫЎНІКАЎ

Работнікі мастацтваў БССР актыўна ўключыліся ў работу па абслугоўванню прызыўнікаў. На працягу ўсяго перыяда прызыва для будучых байцоў Чырвонай Арміі штодзённа будуць наладжвацца канцэрты з удзелам лепшых сіл Беларускага дзяржаўнага тэатра оперы і балета, ансамбля народных песень і танцаў, сімфанічнага аркестра і т. д. Будзе дана не менш 30 канцэртаў.

НА МЕНСКІХ ПРЫЗЫЎНЫХ ПУНКТАХ. НА ЗДЫМКУ: злева — танцы прызыўнікаў; справа — капітан тав. Алімаў, вітае маладых рабочых станкабудаўнічага завода імя Кірава з залічэннем іх у бронетанкавыя часці РСЧА. Фото Я. Салавейчыка.

ПРЫЗЫЎНІКІ ГОМЕЛЯ

ГОМЕЛЬ, 7 верасня. (Кар. «Звязды»). Яшчэ задоўга да пачатку работы прызыўнай камісіі клуб швейнай фабрыкі «Комінтэрн», дзе працуе першая прызыўная камісія, запоўніўся маладымі жыццерадаснымі совецкімі патрыётамі, раўеснікамі Кастрычніка.

Зала клуба мастацка аформлена партрэтамі правадыроў партыі і ўрада, лозунгамі, макетамі ўзбраенняў. Прызыўнікаў прышлі сустракаць баявыя камандзіры Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Перад пачаткам прызыва адбыўся кароткі мітынг. Старшыня гарадскога совета — дэпутат Вярхоўнага Совета СССР тав. Фінагенаў вітаў маладых патрыётаў.

У першы дзень прызыва перад камісіяй прайшлі прызыўнікі з вышэйшай і сярэдняй асветай. Першы дзень паказаў высокае фізічнае развіццё і выдатны маральна-палітычны стан прызыўнікаў. Усе яны гараць жаданнем служыць у баявых часцях Чырвонасцяжнага Далёкаўсходняга фронта. Адnымі з першых прайшлі камісію інжынер-канструктар Гомсельмаша тав. Печэрнін. Ён прызнан годным і залічан у артылерыю, юрыст тав. Маўсееў — назначан у стралковую часць.

—О—

ДАСТОЙНЫЯ СЫНЫ НАРОДА

БАБРУЙСК. 6 верасня ў Бабруйску пачаўся прызыў у рады Чырвонай Арміі. Першымі на прызыўны пункт раднаснымі з'явіліся прызыўнікі дрэваапрацоўчага камбіната. Адбыўся кароткі мітынг. З прамовамі выступілі дэпутат Вярхоўнага Совета БССР — член прызыўнай камісіі тав. Белякоў, прызыўнікі тт. Ліўшыц, Кавалёў і іншыя.

Да стала прызыўнай камісіі першым падыходзіць Аркадзій Камай. Ён працуе шоферам лесакамбіната, стаханавец, варашылаўскі стралок другой ступені. Ён просіць накіраваць яго ў авіяцыю. Камісія задавальняе просьбу прызыўніка.

Камая змяняе адзін з лепшых стаханаўцаў беладрэўнага цэха комсамолец тав. Сталовіч. Яго прызначаюць у часці сувязі.

Пераважная большасць прызыўнікаў мае сярэднюю або няпоўную сярэднюю адукацыю. У Чырвоную Армію ідзе культурная, здаровая совецкая моладзь, якая гатова ўсе свае сілы аддаць за соцыялістычную радзіму, за партыю Леніна—Сталіна.

РАЗВІТАННЕ

Светларусы золак
Нізка над сялом
Замахнуў, як лебедзь,
Шоўкавым крылом.

Шэрыя мярэжы
Адхінуў прастор,
У блакітным небе
Зніклі стаі зор.

Толькі ціха спалі
Вербы, паплавы,
Ды буйныя росы
Ззялі між травы.

Па даліне слаўся
Восеньскі туман,
У армію збіраўся
Малады Сцяпан.

А як па-над лесам
Сонца ўзышло,
Праводзіць Сцяпана
Усё сяло прышло.

Зашумеў ля хаты,
Тонкаствольны клён,
І паліўся песень
Жыватворчы звон.

Дзе гуляў шуршавы
Вецер у палёх,
Там ён развітаўся
Каля двух дарог.

І казаў, — матуля,
Толькі не тужы,
У руках з вінтоўкай
Стану на мяжы.

І не пройдзе вораг
Праз бетон граніц,
Не замуціць нашых
Сонечных крыніц.

Святкавала вёска
З рання да зары,
Адплывалі песні
У сінія бары

М. НІКАНАЎ.

—О—

ДАСКАНАЛА АВАЛОДАЕМ ВАЕННАЙ СПРАВАЙ

ВІЦЕБСК 7 верасня. Клуб металістаў выглядае сёння асабліва святочна. Яркае сонца залівае чыстыя пакоі. На сталах — беласнежныя абрусы, жывыя кветкі. На фасадзе будынка шмат плакатаў, лозунгаў. «Маладыя прызыўнікі! Будзьце пільнымі!»—заклікаюць словы з чырвонага палотнішча.

У 10 гадзін раніцы сюды пад гукі аркестра прышлі прызыўнікі шчаціннашчотачнага камбіната імя Куйбышэва. Іх суправаджаюць рабочыя і работнікі, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый камбіната. Высока над калонай узнят партрэт таварыша Сталіна, з імем якога ідуць маладыя патрыёты ў прызыўную камісію.

Выдатнае папаўненне даюць Чырвонай Арміі шчаціншчыкі. Усе прызыўнікі — стаханаўцы і ўдарнікі, пераважная большасць іх мае абаронныя значкі.

На адбыўшымся мітынгу прызыўнікаў віталі маёр Плавінскі і сакратар гаркома комсамола тав. Крыўчонак. З гарачай прамовай у адказ выступіў прызыўнік тав Шарко Г Д.

— Моладзь нашага камбіната з радасцю ідзе ў рады Чырвонай Арміі — гаворыць тав. Шарко. — У авіяцыі, Ваенна-Марскім Флоце, танкавых і іншых часцях—усюды мы будзем выдатна вучыцца, авалодваць ваеннай справай і ў патрэбную мінуту здолеем даць адпор усякаму ворагу. Я — былы беспрытульны. Маці'ю для мяне стала Совецкая радзіма, бацькам — любімы Сталін. Я гатоў усе свае сілы, а калі спатрэбіцца, то і жыццё аддаць за сваю квітнеючую радзіму.

Тав. Шарко выказаў жаданне служыць на Далёкаўсходняй граніцы. Яго просьба задаволена. Прызнаўшы яго годным, прызыўная камісія прызначае яго ў Ваенна-Марскі Флот на Далёкі Усход. Вінаградава Пятра Сцяпанавіча пасылаюць у артылерыю. Лепшы стаханавец фабрыкі — парашутыст Нікалай Ладноў прызначаецца ў кавалерыю. Адзін за другім да стала прызыўнай камісіі падыходзяць загарэлыя, здаровыя маладыя патрыёты. Выходзяць яны адсюль з вялікай радасцю, атрымаўшы пуцёўку ў горача любімую Чырвоную Армію.

СЯМ'Я ПАТРЫЁТАЎ

Ужо 45 год як Гірша Падольнер працуе бляхарам. 25 год ён гнуў спіну на капіталістаў і фабрыкантаў. Не салодка жылося яго сям'і пры праклятым царызме.

Асабліва запомніўся старому Гіршу 1900 г. — год прызыву ў царскую армію.

Памятае ён праклятую службу ў акопах імперыялістычнай вайны. Гэта было сапраўднае пекла. Многа аплявух і зняваг перанёс Гірша толькі таму, што быў ён яўрэй і бядняк, не мог падкупіць начальства.

Зусім інакш жыве сям'я Падольнера пры совецкай уладзе, зусім па іншаму праводзіць яна сваіх сыноў у слаўную Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію.

— Для мяне, — з шчырай усмешкай па твары гаворыць стары бляхар, — гэтыя дні з'яўляюцца сапраўдным святам. Мае-ж дзеці ідуць служыць не цару і памешчыку, а свайму шчасліваму працоўнаму народу.

Вось ужо 12 год як Лазар Падольнер, сын старога Гіршы, служыць у радах слаўнай Чырвонай Арміі. З радавых байцоў ён стаў камісарам часці. Вайсковую службу ён рашыў зрабіць для сябе пажыццёвай прафесіяй.

Другі сын — Калман — служыць на граніцы. Патрыёт соцыялістычнай радзімы, ён зорка стаіць на абароне свяшчэнных рубяжоў краіны соцыялізма.

Нядаўна шчаслівы бацька праводзіў свайго малодшага сына — Ошэра. Радасці старога не было межаў, калі ён даведаўся, што сын залічан у танкавую часць. 2 сыны — Давід і Майсей—нядаўна вярнуліся з Чырвонай Арміі.

Сям'я Падольнера, як і ўсе працоўныя вялікага Совецкага Саюза, жыве радасна, шчасліва і заможна. Калісь, да рэволюцыі яны жылі ў старой халупцы, на акраіне горада. Цяпер жывуць у цэнтры горада, у вялікім каменным доме, займаюць тры светлыя, утульныя пакоі.

Стары Гірша яшчэ моцны і бадзёры.

— Мне, — гаворыць ён. — ужо 59 год, але я гатоў да абароны нашай краіны. Калі ворагі задумаюць напасці на нашу слаўную краіну, то ў мяне яшчэ знойдзецца дастаткова сіл, і не адстану я ад сваіх сыноў, буду бязлітасна граміць ворага, каб яму больш не павадна было саваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод.

Н. НАУМАЎ.

* * *

ВЫДАТНАЕ ПАПАЎНЕННЕ

МАГІЛЕЎ, 7 верасня. (Спец. кар. «Звязды»). Сёння ў горадзе першы дзень прызыва ў РСЧА. Шчасце прызывацца першымі выпала на долю прызыўнікаў калектыва шоўкавай фабрыкі імя Куйбышэва. Арганізавана, з чырвонымі сцягамі, пад гукі бадзёрага марша аркестраў прышлі прызыўнікі фабрыкі на гарадскі прызыўны пункт. Тут, на пункце, іх чакаў радушны і цёплы прыём. Кароткі лятучы мітынг. Прызыўнікаў вітае райваенком, старшы палітрук тав. Бучкоў. З адказнымі хвалюючымі словамі выступалі прызыўнікі.

Да стала прызыўной камісіі падыходзіць брыгадзір прадзільнага корпуса комсамолец тав. Лахадынаў Грыгорый. Ён просіць паслаць яго ў авіяцыю. У апошнія годы без адрыву ад вытворчасці ён набыў кваліфікацыю авіяматарыста, планерыста і мае некалькі прыжкоў з вышкі. Камісія пастанавіла залічыць яго ў авіячасць РСЧА.

Рабочы шоўкавай фабрыкі комсамолец тав. Баранаў, раней, да работы на фабрыцы, быў трактарыстам. Ён просіць камісію назначыць яго ў мехчасць. Камісія просьбу тав. Баранава задавальняе.

— У якой часці хочаце служыць?—звярнуўся старшыня камісіі тав. Бучкоў да прызыўніка тав. Курашова Сяргея.

— Прашу накіраваць мяне ў любы род войск, — такі быў адказ комсамольца-стаханаўца фабрыкі тав. Курашова. Камісія назначыла яго ў кавалерыю.

З вялікай радасцю ўспрымаюць прызыўнікі рашэнні камісіі аб залічэнні іх у кадры РСЧА.

Прызыў пачаўся. Верныя сыны нашай радзімы ўліваюцца ў слаўную Чырвоную Армію для выканання свяшчэннага абавязку кожнага грамадзяніна СССР.

С. ЛЯСНЕЎСКІ.

**

СЛУЦК. Прызыўная камісія пачала сваю работу. Да прызыва ў Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот моладзь раёна рыхтавалася як да вялікага свята.

Раён дае Чырвонай Арміі слаўнае папаўненне: 40 проц. комсамольцаў, 36 проц. здаўшых нормы на значок ГПА, 50 проц. варашылаўскіх стралкоў, 86 проц. значкістаў ППХА.

Прызыўнік комсамолец Сяргей Палешчук заваяваў добры аўтарытэт у моладзі і калгаснікаў калгаса «Чырвоны партызан», Мялешкаўскага сельсовета. Комсамольцы калгаса аднадушна выбралі яго сакратаром комсамольскага камітэта. Тав. Палешчук—прапагандыст комсамольскай школы, актыўны агітатар на былым выбарчым участку.

Такіх як тав. Палешчук ў раёне многа. Прызыўніка Нікалая Шубу калгаснікі калгаса імя III Інтэрнацыянала, Сарагоўскага сельсовета, характарызуюць такімі словамі:

Дастойны сын нашага народа, юнак Шуба працуе ў калгасе на любых работах. У гэтым годзе ён дабіўся выдатнай выпрацоўкі на калгаснай жняярцы, кожны дзень зжынаў па 6,5 гектара, замест нормы 3,5 га. Тав. Шуба астаўся без бацькі 8-гадовым хлопчыкам. Сям'я жыла бедна. 3 гады хлопчык батрачыў у кулака Радкевіча. Уступіўшы ў калгас, сям'я Шубы знайшла шчаслівае і радаснае жыццё. 4 чалавекі — калгаснікі: матка, дзве сястры і Нікалай — лепшыя стаханаўцы калгаса, брат Владзімір вучыцца ў медінстытуце ў Менску.

Хто не ведае ў калгасе імя III Інтэрнацыянала другога юнака — прызыўніка Канстанціна Герчыка. Гэта лепшы малады стаханавец калгаса. Комсамольскі прапагандыст і актыўны карэспандэнт калгаснай насценнай газеты. Тав. Герчык праз райваенкамат падаў заяву аб жаданні паступіць вучыцца у ваеннае вучылішча. Яго мара споўнілася. Райваенкамат задаволіў просьбу.

Большасць прызыўнікаў раёна жадае пайсці ў паветраны флот і танкавыя часці. У адказ на правакацыю японскай ваеншчыны ў райваенкамат паступіла многа заяў ад прызыўнікаў нараджэння другой паловы 1918 і 1919 і 1920 гадоў. Іх заявы прасякнуты гарачым патрыятызмам, пачуццём любві да радзімы, да партыі большэвікоў і вялікага Сталіна Яны хочуць датэрмінова стаць на абарону радзімы.

АСТРОЎСКІ.

РАДЗІМА КЛІЧА

На менскай фабрыцы «Комунарка» 58 юнакоў 1917 і 1918 года нараджэння, якія будуць прызывацца ў гэтым годзе. Усе яны, як і сотні тысяч маладых патрыётаў, даведаўшыся аб авантурыстычным акце японскай ваеншчыны на Далёкім Усходзе, напісалі маленькае па колькасці слоў, але вялікае па свайму зместу пісьмо наркому абароны аб датэрміновым прызыве іх у Чырвоную Армію і адпраўцы на Далёкаўсходні Чырвонасцяжны фронт.

Прызыўнік Нікалай Цецерын працуе ў тарным цэху Стаханавец. Вытворчае заданне сістэматычна выконвае на 170—230 процантаў. Прайшоў спецыяльную дапрызыўную падрыхтоўку, здаў нормы на значок ППХА.

— Быць чырвонаармейцам, са зброяй у руках абараняць свяшчэнныя граніцы радзімы — ганаровы абавязак кожнага грамадзяніна СССР, запісаны ў Сталінскай Канстытуцыі, — гаворыць таварыш Цецерын. — Гэты абавязак я буду выконваць з вялікай любоўю і адданасцю. У Чырвонай Арміі я паглыблю свае ваенныя веды, яшчэ лепш загартую сваё здароўе, каб па першаму закліку роднай партыі і ўрада выступіць на абарону заваёў Вялікага Кастрычніка.

Стаханавец-комсамолец Адольф Губінскі хоча абавязкова папасці ў бронетанкавую часць.

На фабрыцы аб дапрызыўніках гавораць, як аб заўтрашніх чырвонаармейцах. Ім зайздросцяць.

Сярод прызыўнікаў Менскага чыгуначнага вузла няма ні аднаго непісьменнага. Многія з іх ідуць у Чырвоную Армію са спецыяльнымі ведамі. Слесар-стаханавец тав Жаркевіч і экспедытар матэрыяльнага склада тав. Козел, займаючыся ў аэраклубе, авалодалі лётнай справай без адрыву ад вытворчасці. Падрыхтоўку да прызыву прызыўнікі адзначылі стаханаўскай працай. Токар тав Сасноўскі і слесар тав. Зубец выконваюць дзенныя нормы на 200 і больш процантаў.

Імя Мацвея Когана добра вядома ўсім фізкультурнікам рэспублікі. Ён—чэмпіён Беларусі па боксу, займае трэцяе месца ва ўсесаюзным спартыўным таварыстве «Спартак». Мацвей прышоў на менскі завод імя Варашылава з цвёрдай мэтаю — атрымаць спецыяльнасць слесара. З комсамольскім запалам ён вывучаў слясарную справу. Праз некаторы час пачаў самастойна працаваць слесарам-інструментальшчыкам на аварыйных работах. Гэта — адказны ўчастак. Кожны месяц Мацвей выконвае план на 300—400 процантаў. Ён з нецярплівасцю чакаў дня прызыву. Гэты дзень Мацвей адзначыў новымі стаханаўскімі перамогамі. Комсамольская арганізацыя завода вылучыла яго кандыдатуру на дошку гонару імя 20-годдзя ВЛКСМ.

Усе будучыя байцы гараць жаданнем папасці на самы адказны ўчастак — у пагранічныя атрады Далёкаўсходняга Чырвонасцяжнага фронта.

Вось некалькі пісем, адрасаваных Менскаму райваенкамату.

«У адказ на вылазку фашысцкіх самураяў на Далёкім Усходзе, прашу райваенкамат паслаць мяне датэрмінова ў пагранатрад Далёкаўсходняга фронта на месца гераічна загінуўшых нашых таварышаў.

Я запэўняю родную партыю і ўрад, любімага Сталіна і маршала Варашылава, што ні адзін японскі сабака не ступіць на зямлю маёй бацькаўшчыны.

Якаў Мендэлевіч ГЕЛЕР,
1918 года нараджэння, комсамолец, механік менскай швейнай фабрыкі імя Крупскай».

«Усе годы свайго жыцця я працаваў на багатых калгасных палях. Узорваючы трактарам вялікія масівы зямлі я па-ўдарнаму змагаўся за пад'ём ураджаю, за большэвіцкія калгасы.

Гэта коратка аб маёй прафесіі і рабоце. А цяпер хачу расказаць аб самым галоўным — аб сваіх думках.

Я 1918 года нараджэння. У гэтым годзе павінен прызывацца ў Чырвоную Армію. Дня прызыву чакаю, як дня вялікай урачыстасці. Да яго я даўно гатоў. Маю чатыры абаронныя значкі.

Я прашу райваенкамат датэрмінова прызваць мяне ў рады Чырвонай Арміі і паслаць на абарону далёкаўсходніх граніц.

Грыгорый Іванавіч Шымянскі,
прызыўнік калгаса імя НКВД, Менскага раёна».

Колькі шчырасці, любві да сваёй маці-радзімы ў гэтых надзвычайных пісьмах! У іх укладзена гарачае сэрца патрыётаў.

Яны нарадзіліся ў суровы год вялікага штурму. Над іх калыскамі бруілася ціхія матчыны песні. У песнях была туга аб мужу, які пайшоў на фронт біцца з белымі генераламі, біцца за родную зямлю.

У тыя векапомныя дні апяралася іх маладая сіла. Дзеці падрасталі. Маці-радзіма апранала іх, берагла для іх апошні фунт чорнага хлеба, будавала для іх школы, вывела іх на сонечныя дарогі шчаслівага жыцця і творчасці.

І выраслі сыны, вартыя сваёй вялікай маці. Цяпер яна іх кліча стаць на яе непрыступных граніцах, пільна сцерагчы яе серабрыстыя рэкі і блакітныя азёры, светлыя сады і цудоўныя палацы, шумлівыя пушчы і казачныя гарады. Кліча сцерагчы шчасце працоўнага народа, мірную працу, спакой яе, магутнай маці-радзімы.

Яна давярае ім, сваім сынам, свае баявыя, авеяныя славай сцягі, сцягі гераічнай Чырвонай Арміі. Яна давярае ім сваю баявую зброю—срэбракрылыя самалёты, магутныя дрэдноуты, хуткія танкі, дальнабойную артылерыю.

Маці-радзіма кліча сваіх сыноў.

І яны ідуць з лясоў Прымор'я, з вішнёвых садоў Украіны ад блакітных азёр Беларусі, горлых гор Каўказа, беласнежных палёў гарачай Ферганы, прывольных казахскіх стэпаў і хмурага Паўночнага края.

З пяшчотнасцю і любоўю бацькі і маткі ім даюць у дарогу вялікі наказ. З гордасцю праводзяць іх браты, сёстры і сябры.

Чуеце — гудуць дарогі, звіняць стэпы, і шумяць лясы. Гэта ідуць сыны багатыры, як зяніцу вока, сцерагчы сваю цудоўную радзіму.

АНАТ. ВЯЛЮГІН.

Прызыўнікі-рабочыя менскай швейнай фабрыкі імя Крупскай тт. А. Е. Жарнасек і Е. П. Тумас. Фото Я. Салавейчыка.

Прызыўнікі-стаханаўцы менскай абутковай фабрыкі імя Кагановіча тт. З. Л. Бахрах і П. Ф. Цімафеенка. Фото Я Салавейчыка.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ

НЕАРГАНІЗАВАНАСЦЬ ЗРЫВАЕ СЯЎБУ

Многія калгасы Менскага раёна дапусцілі вялікі разрыў паміж уборкай, малацьбой і сяўбой азімых. Па 1 верасня план абмалоту па раёну выканан на 30,3 проц., план асенняй сяўбы — на 20,3 проц.

Калгасы Рубілкаўскага сельсовета распачалі сяўбу толькі 1 верасня. Конныя сеялкі ў гэтым сельсовеце поўнасцю не выкарыстоўваюцца. Марудным тэмпамі праходзіць сяўба азімых культур і ў калгасах Бараўскога сельсовета.

Вялікай перашкодай у паспяховым правядзенні сяўбы азімых з'яўляецца адсутнасць працоўнай дысцыпліны і няправільная расстаноўка людзей. Брыгадзіры працуюць па-старынцы. Работа паміж калгаснікамі размяркоўваецца раніцой. Часта атрымліваецца, што брыгадзіры шукаюць калгаснікаў, а калгаснікі ў сваю чаргу шукаюць брыгадзіраў, каб даведацца, куды ісці на работу. Пяцідзённыя зводкі аб колькасці выпрацаваных працадзён не вывешваюцца.

У брыгадзе Івана Сазона на работу выходзяць у 10—11 гадзін раніцы. Калгаснікі не разбіты на звенні і паміж імі не разгорнута соцспаборніцтва і ўдарніцтва. Праўленне калгаса не ведае, хто з калгаснікаў з'яўляецца стаханаўцам, а такія людзі ёсць. 60-гадовы старык Ф. Шчуцкі норму выпрацоўкі ваўсёды выконвае на 130 проц. Але ў калгасе яго, як і другіх стаханаўцаў, не заўважаюць.

Аналагічнае становішча ў калгасе «Зара рэвалюцыі» (старшыня т. Іваноўскі), дзе з патрэбных засеяць 100 гектараў засеяна 20. Сеялка ў калгасе стаіць неадрамантаванай, з вывазкай гною не спяшаюцца.

Ва многіх калгасах сяўба зацягваецца з прычыны дрэннай арганізацыі міжкалгаснага сортаабмену. Па плану калгасы раёна павінны абмяняць 7.220 цэнтнераў жыта і 1.500 цэнт. пшаніцы. Колькі абменена на сёння? У райзямаддзеле (загадчык т. Казлоў) вам адкажуць: «У нас няма зводак». Як быццам-бы па той прычыне, што ў калгасах раёна дастаткова сартавога насення, зрываецца абмен насення і на складах Белзаготзярно.

А. В.

—O—

ВЫСОКАЯ ВЫПРАЦОЎКА МАШЫНІСТА МАЛАТАРНІ тав. МІЛЬТАВА

Прапрацаваўшы пастанову СНК СССР аб аплаце машыністаў, трактарыстаў, вагаўшчыкоў і калгаснікаў, занятых на малацьбе, машыніст малатарні «МК-1100», Ветрынскай МТС № 1 тав. Якаў Мільтаў узяў на сябе абавязацельства па-стаханаўску працаваць на малацьбе.

Гэтымі днямі ў калгасе «Кастрычнік», Гомельскага сельсовета, Ветрынскага раёна, тав. Мільтаў намалаціў за змену 16 тон збожжа, за дзве змены ён намалаціў 32 тоны. Яго заработак за дзень склаў 43 руб. 20 кап. і 106 кілограмаў збожжа. Абмалот зроблен добраякасна.

К. СВІРКО,
брыгадзір трактарнай брыгады Ветрынскай МТС № 1.

—O—

НА БЫЛЫМ БАЛОЦЕ

На тэрыторыі калгаса «Дзень Чырвонай Арміі», Каменна-Боркага сельсовета, Бярэзінскага раёна, знаходзілася вялікае непраходнае балота.

У 1937 годзе калгаснікі пад кіраўніцтвам старшыні калгаса комуніста тав. Лапцёнка арганізавана прыступілі да асушкі балота. Па балоту да бліжэйшай рэчкі правялі цэнтральную магістраль даўжынёю ў 5.190 метраў і шырынёю ў 4,5 метра.

100 гектараў асушанай плошчы раскарчавалі пад сенажаць, з якой калгас збірае добрае, мурожнае сена. На 9 гектарах засеялі жыта.

На былым балоце шумеў багаты ўраджай. З кожнага гектара калгаснікі намалацілі 96 пудоў добраякаснага жыта.

І. КАЧАН.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

Афіцыяльная зводка іспанскага міністэрства абароны ад 6 верасня адзначае, што ў сектары ракі Эбро прадаўжаюцца лютыя баі. Рэспубліканскія войскі аказваюць супраціўленне атакам мяцежнікаў на пазіцыі, размешчаныя на поўнач ад Корбера (у раёне Гандэсы). Фашысты нясуць у гэтых баях велізарныя страты людзьмі і ваеннымі матэрыяламі.

Рэспубліканскія знішчальнікі, праводзіўшыя разведку ў раёне Корбера, вечарам 5 верасня ўступілі ў бой з фашысцкімі двухматорнымі самалётамі, якія суправаджаліся эскадрылляй італьянскіх «Фіятаў» і 15 германскімі знішчальнікамі Мессершмідт. Два «Мессершмідта» і адзін «Фіят» былі збіты рэспубліканскімі лётчыкамі.

Раніцай 6 верасня 37 рэспубліканскіх знішчальнікаў прымусілі ўцякаць некалькі фашысцкіх бамбардыроўшчыкаў, суправаджаўшыхся знішчальнікамі. Быў збіт адзін двухматорны «Гейнкель». У час гэтых паветраных баёў рэспубліканская авіяцыя не панесла ніякіх страт.

Рэспубліканскія самалёты паспяхова бамбардыравалі рад пазіцый мяцежнікаў.

ФРОНТ ЛЕВАНТА

Атака мяцежнікаў на рэспубліканскія пазіцыі ў раёне Павіас (на захад ад Кастальёна) была адбіта. Таксама рэспубліканскія войскі адбілі атаку мяцежнікаў на Касета Арнэо.

На іншых франтах становішча без змен.

***

5 верасня 5 італьянскіх самалётаў «Савойя» падверглі бамбардыроўцы. Алікантэ. Фашысцкія налётчыкі скінулі бомбы на цэнтральныя кварталы горада і порт. Тры бомбы трапілі ў англійскі гандлёвы параход «Марвіа». Забіт адзін англійскі матрос. На барту парахода ўспыхнуў пажар. Параход моцна пашкоджан.

ІТАЛЬЯНСКІЯ ПАДМАЦАВАННІ ІСПАНСКІМ МЯЦЕЖНІКАМ

ЖЭНЕВА, 6 верасня. (БЕЛТА). Швейцарская газета «Фрэйхейт» публікуе паведамленне з Рыма аб тым, што італьянскі фашызм рыхтуе да адпраўкі ў дапамогу генералу Франко новы корпус у колькасці 20.000 чалавек. У састаў корпуса ўваходзяць 11.000 пехацінцаў, 3.000 артылерыстаў, 1.400 салдат інжынерных войск, 960 салдат авіячасцей, 240 лётчыкаў, 3.400 чалавек розных спецыяльных часцей (санітарных атрадаў, матацыклістаў і т. п.). Адпраўка гэтага корпуса ў Іспанію намечана ў першай палове верасня. Часці корпуса ўжо сканцэнтраваны для адпраўкі ў Генуе, Неапалі, Специі і ў іншых пунктах.

УЗНАГАРОДЖАННЕ 11 ДЫВІЗІІ

БАРСЕЛОНА, 6 верасня. (БЕЛТА). Іспанскае міністэрства нацыянальнай абароны ўзнагародзіла знакамі адрознення 11-ю дывізію за праяўлены ёю гераізм на працягу ўсёй вайны і асабліва за бліскучыя аперацыі на фронце Эбро. Сцяг дывізіі будзе насіць знак адрознення. Міністэрства абароны ўзнагародзіла таксама мэдаллю героя іспанскай вайны палкоўніка Лістэра

РЭСПУБЛІКАНЦЫ ЗБІЛІ 4 ФАШЫСЦКІХ САМАЛЁТЫ

БАРСЕЛОНА, 6 верасня. (БЕЛТА). Учора позна вечарам у паветраным баі на фронце Эбро рэспубліканцы збілі чатыры фашысцкіх самалёты. З іх: 2 самалёты тыпу «Месершмідт», адзін «Фіят» і адзін «Гейнкель-70».

ІСПАНСКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ НА ПЛЕНУМЕ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 6 верасня. (БЕЛТА). Іспанская дэлегацыя на пленуме Лігі нацый будзе складацца з старшыні совета міністраў Негрына, міністра замежных спраў Дэль Вайо і іспанскага пасла ў Лондане Аскарэтэ.

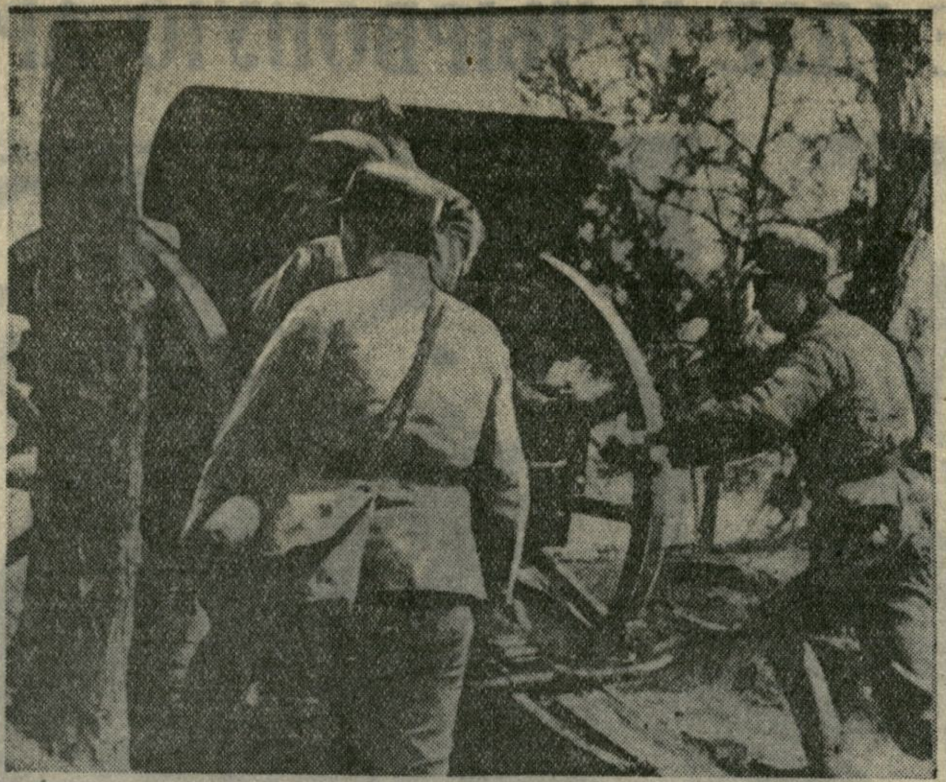

Да ваенных дзеянняў у Кітаі. НА ЗДЫМКУ: кітайская артылерыя на пазіцыі. (СФ).

ПАД НАЦІСКАМ АНГЛІІ І ФРАНЦЫІ ЧЭХАСЛАВАЦКІ ЎРАД ПРЫНЯЎ ПАТРАБАВАННІ ГЕНЛЕЙНАЎЦАЎ

ПРАГА, 7 верасня. (БЕЛТА). Сёння стала вядома, што, якраз напярэдадні агалошання 6 верасня на нюрэнбергскім фашысцкім «з'ездзе» дэкларацыі Гітлера, Англія (праз місію Рэнсімена), а следам за ёю і Францыя патрабавалі ад чэхаславацкага ўрада прыняцця так званых карлсбадскіх патрабаванняў Генлейна. Пад гэтым націскам і ў рэзультаце ультыматума генлейнаўцаў аб неадкладным задаволенні карлсбадскіх патрабаванняў урад рашыў пайсці на ўступкі.

Як паведамлялася ўжо, гэтымі днямі вузкі састаў кабінета міністраў пад старшынствам прэзідэнта Бенеша прыняў новы праект вырашэння «судэта-нямецкай праблемы». Гэты праект, які будзе апублікован толькі пасля прыняцця яго судэта-нямецкай партыяй у якасці асновы для далейшых перагавораў, прадугледжвае рэформу адміністратыўнага ўпраўлення Чэхаславакіі па кантанальнаму прынцыпу і па сутнасці азначае прыняцце асноўных пунктаў так званай карлсбадскай праграмы генлейнаўцаў. Так, па вестках газеты «Прагер тагблат», цалкам задавольваюцца пункты 1 і 2, патрабуючыя прызнання за нямецкай нацыянальнай групай поўнага роўнаправія з чэхаславакамі і прызнання яе самаўпраўляючайся прававай адзінкай. У асноўным прымаецца таксама 3-ці пункт, які патрабуе «выдзялення» аўтаномнай тэрыторыі для нямецкай нацыянальнай групы. План урада прадугледжвае стварэнне трох нямецкіх самаўпраўляючыхся кантонаў. Пункт 4, які патрабуе поўнай аўтаноміі і самаўпраўлення нямецкай нацыянальнай групы, таксама фактычна прымаецца, хоць і ў некалькі завуаляваным выглядзе і з некаторымі абмежаваннямі. У асноўным задавольваюцца таксама 5, 6 і 7 пункты карлсбадскай праграмы генлейнаўцаў, патрабуючыя «аховы інтарэсаў нямецкай меншасці», якая жыве за межамі нацыянальных кантонаў, і камплектавання апарата адміністратыўнага ўпраўлення ў нямецкіх кантонах выключна з асоб нямецкай нацыянальнасці. Урад адхіляе пункт, які патрабуе свабоды прызнання нацыянал-социялісцкага светапогляду і фашысцкай расавай тэорыі.

Учора па запрашэнню Гітлера Генлейн выехаў на нюрэнбергскі «з'езд» гітлераўцаў, выдаўшы перад ад'ездам распараджэнне аб скліканні на 15—16 кастрычніка ў Усці над Лабем «з'езда» генлейнаўцаў.

Весткі аб прыняцці ўрадам генлейнаўскіх патрабаванняў выклікалі вялікі непакой і абурэнне ў шырокіх колах чэхаславацкай грамадскасці. Засядаўшы ўчора цэнтральны камітэт чэшскіх соцыял-дэмакратаў прыняў рашэнне, у якім падкрэсліваецца, што «зараз дасягнута мяжа ўступчывасці і што далей ісці нельга».

ФРАНЦУЗСКІ ДРУК АБ СТАНОВІШЧЫ У ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПАРЫЖ, 7 верасня. (БЕЛТА). Французская грамадская думка амаль аднадушна ў вывадах, што ў рэзультаце націску з боку Лондана і Парыжа чэхаславацкі ўрад дайшоў да апошніх межаў у сваіх уступках судэцкім гітлераўцам.

Орган радыкалаў «Эвр» у перадавым артыкуле заяўляе, што «чэхаславацкі ўрад дайшоў да крайняй мяжы магчымых уступак».

Газета Усеагульнай канфедэрацыі працы «Пепль» канстатуе, што кожная новая ўступка гітлераўскаму фашызму толькі распальвае апетыт апошняга.

Блюм у «Попюлер» падкрэслівае, што «Чэхаславакія зрабіла ўсе уступкі, імкнучыся захаваць цесны кантакт з Англіяй і Францыяй. Націск Англіі і Францыі на Прагу не можа далей прадаўжацца. Не ў Празе, а ў Лондане павінна дзейнічаць Францыя. Не ў Празе, а ў Берліне павінна дзейнічаць Англія»

Як указвае Перы ў «Юманітэ», «мір можа быць выратаван, калі незалежнасць і суверэннасць чэхаславацкай дэмакратыі будуць захаваны. Еўропа зробіць новы крок у бок вайны — і зробіць рашаючы крок, калі афяры, навязаныя чэхаславацкаму народу, дазволяць фашысцкім гаспадарам Германіі зрабіць новую адкрытую ці прыкрытую анексію».

АНТЫФАШЫСЦКІЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ У ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 6 верасня. (БЕЛТА). Учора па ўсёй краіне зноў пракацілася хваля дэманстрацый, прайшоўшых пад лозунгам абароны незалежнасці і цэласнасці рэспублікі. Усяго ў дэманстрацыях у Чэхіі, Маравіі і Сілезіі прымала ўдзел звыш 100 тысяч чалавек.

Аднача́сова паведамляецца, што выпушчаныя нядаўна групай чэхаславацкіх дзеячоў навукі, літаратуры і мастацтва маніфест і зварот да прэзідэнта і ўрада, патрабуючыя спынення палітыкі ўступак агрэсіі і прыняцця рашучых мер да забеспячэння дэмакратычнага парадку ў краіне, сабралі да 5 верасня 1 мільён подпісаў. Сярод падпісаўшых маніфест — рабочыя арганізацыі, палітычныя аб'яднанні, каапэратывы, працоўныя горада і вёскі, прафесары, вучоныя, пісьменнікі, мастакі, артысты, настаўнікі і т. д.

КАНГРЭС АНГЛІЙСКІХ ТРЭД'ЮНІЁНАЎ

ЛОНДАН, 6 верасня. (БЕЛТА). На адбываючымся кангрэсе англійскіх трэд'юніёнаў у Блэкпуле прысутнічае 647 дэлегатаў, прадстаўляючых 216 розных профсаюзных арганізацый, у радах якіх налічваецца 4,5 мільёна членаў.

На ранішнім пасяджэнні з прывітаннем выступіў старшыня лейбарысцкай партыі Далас, які ўсю сваю прамову, галоўным чынам, прысвяціў пытанню аб надыходзячай выбарчай кампаніі.

Затым выступіў сакратар Генеральнага совета трэд'юніёнаў Сітрын, які прысвяціў сваю прамову абароне праводзімай ім палітыкі падтрымання ўрада Чэмберлена. У разгарнуўшыхся спрэчках рад дэлегатаў падвергла рэзкай крытыцы дзейнасць Генеральнага совета трэд'юніёнаў.

ПАГРОЗА ПАЎСТАННЯ СУПРОЦЬ ГЕНЕРАЛА ФРАНКО

ЛОНДАН, 6 верасня. (БЕЛТА). Газета «Дэйлі геральд» у паведамленні свайго спецыяльнага карэспандэнта перадае аб вельмі напружаным становішчы, якое стварылася ў апошні час у лагеры генерала Франко. Паводле слоў карэспандэнта, дыпламаты і іншыя наглядальнікі ў адзін голас сцвярджаюць, што зараз не толькі насельніцтва, але і значная частка афіцэраў — іспанцаў арміі мяцежнікаў занялі рэзка варожую пазіцыю ў адносінах да генерала Франко.

Грамадзянскае насельніцтва і салдаты з нецярплівасцю чакаюць сканчэння вайны. Прычым канец вайны звязваецца з надзеямі на хутчэйшы ўход італьянскіх і германскіх інтэрвентаў з іспанскай тэрыторыі.

«Незадаволенне генералам Франко,— піша карэспандэнт, — вырасла да такой ступені, што ўжо ў бліжэйшы час на тэрыторыі, захопленай мяцежнікамі, можна стаць сведкай паўстання супроць генерала Франко».

ПАВЕДАМЛЕННЕ АГЕНЦТВА РЭЙТЭР

ЛОНДАН, 6 верасня. (БЕЛТА). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што, паводле вестак добра інфармаваных колаў у Празе, генлейнаўцы ператвараюць Судэцкую вобласць явачным парадкам у адасобленую вобласць і стварылі ўжо «міністэрства». Учарашняя аб'ява аб стварэнні ў Судэцкай вобласці «аддзела» аховы здароўя, прадаўжае агенцтва, адкрыта характарызуе планы генлейнаўцаў. Яны маюць таксама сваю паліцыю, створаную па ўзору германскай. Усе аўтамабілі і іншыя транспартныя сродкі Судэцкай вобласці ўзяты на ўчот з мэтай скарыстання іх генлейнаўцамі.

ПРАДОЎЖАННЕ ТЭРМІНАЎ СЛУЖБЫ ЗАПАСНЫХ САЛДАТ У ГЕРМАНІІ

ПАРЫЖ, 6 верасня (БЕЛТА). У тэлеграмах, публікуемых «Энтрансіжан» і «Се суар», указваецца, што ў Берліне ўпарта распаўсюджваюцца чуткі аб тым, што германскія запасныя ва ўзросце да 45 год, не служыўшыя да гэтага часу, будуць затрыманы ў арміі замест 2-месячага тэрміна на тэрмін у 3 месяцы.

КІТАЙСКАЯ НОТА ЛІЗЕ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 6 верасня. (БЕЛТА). Кітайскае прадстаўніцтва пры Лізе нацый накіравала генеральнаму сакратару ноту аб новых выпадках прымянення японцамі атрутных матэрый. Тэкст ноты будзе апублікован сёння.

НОВЫ ТАЙФУН У ЯПОНІІ

ТОКІО, 6 верасня. (БЕЛТА). Усе газеты паведамляюць, што ўчора над раёнам Осака-Кобэ пранёсся новы тайфун, які прычыніў значныя разбурэнні. У раёне Кобэ затоплена звыш 2 тысяч дамоў.

МАСАВЫЯ ГУЛЯННІ Ў ПАРКАХ І НА СТАДЫЁНАХ

6 верасня ў парках і на стадыёнах сталіцы БССР адбыліся масавыя гулянні і спартыўныя выступленні, прысвечаныя XXIV Міжнароднаму юнацкаму дню. У парку культуры і адпачынку імя А. М. Горкага ў народным гулянні прынялі ўдзел каля 15 тысяч чалавек. Удзельнікаў гуляння абслугоўвала брыгада зацейнікаў і баяністаў. На эстрадзе велатрэка быў дан канцэрт з удзелам артыстаў эстрады і цырка. У зялёным тэатры дэманстраваўся гукавы фільм «Комсамольск».

На стадыёне «Дынама» імя Кірава ва спартыўным свяце адбылася поўфінальная ігра па футболу на рэспубліканскае пяршынства спартыўнага таварыства «Спартак». Спаборнічалі каманды Бабруйск — Гомель і Полацк — Менск. Ігра закончылася 10:1 у карысць каманды Гомеля і 3:2 у карысць каманды Менска.

У праграме былі яшчэ забегі на 100 метраў, шведскія эстафеты і т. д.

—O—

ПАДРЫХТОЎКА РАБОТНІКАЎ ДАМОЎ СОЦКУЛЬТУРЫ

ВІЦЕБСК. 3 верасня закончылі сваю работу абласныя кароткатэрміновыя курсы загадчыкаў дамоў соцкультуры і калгасных клубаў. На курсах займалася 67 чалавек калгасных актывістаў. Курсанты прайшлі 80-гадзінную праграму па гісторыі ВКП(б), вывучалі беларускую і рускую мовы і клубную справу. Усе выпускнікі накіраваны на работу ў дамы соцкультуры і калгасныя клубы вобласці. Курсант-выдатнік, калгаснік сельгасарцелі «XX год Кастрычніка» тав. Качаеў прызначан загадчыкам дома соцкультуры Рудакоўскага сельсовета.

—O—

НОВЫЯ ЖЫЛЫЯ ДАМЫ

БАБРУЙСК. (Кар. «Звязды»). На шклозаводзе «Комінтэрн», Бабруйскага раёна, закончана пабудова новага жылога дома-інтэрната для рабочых-адзіночак на 100 чалавек. Інтэрнат электрыфікаван і радыёфікаван.

Будуецца 10-кватэрны дом для рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў завода. Засяленне дома жыхарамі прыўрочваецца да святкавання XXI гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі.

—O—

ПЛЕНУМ ГОМЕЛЬСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА

ГОМЕЛЬ, 7 верасня. (Кар. «Звязды»). Адбыўся пленум Гомельскага гарадскога совета. Быў заслухан даклад старшыні гарадскога совета, дэпутата Вярхоўнага Совета СССР тав. Фінагенава аб рабоце Другой Сесіі Вярхоўнага Совета СССР.

На гэтым-жа пленуме выбраны намеснікам старшыні горсовета дэпутат Вярхоўнага Совета БССР тав. Г. А. Штэйнбах.

—O—

ПЯРШЫНСТВА МЕНСКА ПА ШАШКАХ

Закончыўся шашачны турнір на пяршынства Менска па шашках. У ім прымалі ўдзел 10 шашыстаў другой катэгорыі і майстар Гардон. Пасля напружанай барацьбы 1 і 2 месца падзялілі чэмпіён БССР і майстар СССР Гардон і бухгалтар Сантэхбуда тав. Ярашонак, набраўшыя па $7\frac{1}{2}$ ачкоў з 10. Трэцяе месца заняў студэнт Беларускага дзяржаўнага палітэхнічнага інстытута тав. Бернштэйн. Турнір паказаў значны рост шашыстаў сталіцы.

ДЗЕННІК

◆ **Нарада сакратароў парткомаў і парторгаў Сталінскага раёна** адбудзецца 8 верасня, у 8 г. 30 мін. вечара, у малой зале Дома партактыва. Яўка абавязкова.

◆ **Інструктыўны даклад для агітатараў, прапагандыстаў і бяседчыкаў Варашылаўскага раёна** на тэму «Вынікі другой Сесіі Вярхоўнага Совета СССР» адбудзецца ў Вялікай зале Дома партактыва ў 7 г. вечара 9 верасня. Дакладчык — дэпутат Вярхоўнага Совета СССР тав. Масленікаў.

Вык. абавязкі адказчага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

ГАСТРОЛІ ВІЦЕБСКАГА БЕЛДЗЯРЖТЭАТРА
(Памяшк. Белдзярждрамтэатра)
8 верасня
У ПУШЧАХ ПАЛЕССЯ
Пачатак з 8 гадзін веч.
Каса адкрыта з 11.30 да 2 г. дня і з 5.30 да 9 г. веч.

ДЗЯРЖЦЫРК (Парк імя Горкага)
СЁННЯ
музыкальна-эксцэнтрычная трупа ліліпутаў КІНО-ДЖАЗ.
І вялікая цыркавая праграма у 3-х аддз.
Пачатак у 9 г. веч.

ДЗЯРЖПЛАН БССР
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ІНСТЫТУТ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ імя В. В. КУЙБЫШАВА
АБВЯШЧАЕ ПРЫЁМ У АСПІРАНТУРУ
ПА СПЕЦЫЯЛЬНАСЦЯХ: ПАЛІТЭКАНОМІЯ І БУХГАЛТАРСКІ ЎЧОТ.
У аспірантуру прымаюцца асобы, скончыўшыя ВНУ, ва ўзросце не старэй 35 год.
Калеквіум па дыялектычнаму матэрыялізму ці палітэканоміі, спецыяльнай дысцыпліне і замежнай мове.
Стыпендыя 400 руб.
Сем'і аспірантаў інтэрнатам не забяспечваюцца.
Прыём заяў да 15 верасня.
Іспыты — з 15 верасня да 1 кастрычніка.
Пачатак заняткаў з 1 кастрычніка 1938 г.
Адрас інстытута: Земляробчы завулак, 6.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Кіно «Парыжская Комуна» (Цэнтр. парк культуры і адпачынку)
ВОЛГА—ВОЛГА

Кіно «Спартак»
ВАРОЖЫЯ СЦЕЖКІ

Гукавы кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
АЭРАГРАД

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
«ЗАКЛЮЧЕННЫЕ»

Кінотэатр «Навіны дня»
1) Журн «Саюзкінохронікі» № 38.
2) Летні дзень у лесе.

Дзіцячы кінотэатр ПЕРАМОГА

ДОМ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ БССР
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА АБЛАСНЫХ АДДЗЕЛАЎ МАСТАЦТВАЎ І НАРОДНАЙ АСВЕТЫ, А ТАКСАМА ГУРТКОЎ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ ў калгасах, соўгасах, МТС і ДСК аб тым, што
ПРЫЁМ ЗАЯЎ
НА КУРСЫ КІРАЎНІКОЎ ГУРТКОЎ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ
ПРАЦЯГНУТ да 15 верасня 1938 г.
Адрас курсаў: гор. Менск. Дом Урада. пак. 604. Тэл. 22-738.
ДОМ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ БССР.

РАЗВОДЗЬЦЕ КРОЛІКАЎ!
КАЛГАСЫ, КАЛГАСНІКІ, АДНААСОБНІКІ, РАБОЧЫЯ, СЛУЖАЧЫЯ!
БЕЛЗАГОТПУШНІНА
ПРЫСТУПІЛА да ПРОДАЖУ ЖЫВЫХ КРОЛІКАЎ ДЛЯ РАЗВЯДЗЕННЯ.
Загатоўчыя цэны на кролікавыя шкуркі ПАВЫСІЛІСЯ
за шкурку пародзістага кроліка — да 7 руб 40 кап.,
за шкурку беспароднага кроліка — да 5 руб 40 кап.
Аднача́сова з продажам жывых кролікаў ПРАВОДЗІЦЦА КАНТРАКТАЦЫЯ МАЛАДНЯКА з выдачай грашовага аванса
КУПІЦЬ ЖЫВЫХ КРОЛІКАЎ МОЖНА Ў ЛЮБЫМ РАЁННЫМ ЗАГАТОЎЧЫМ ПУНКЦЕ БЕЛЗАГОТПУШНІНЫ

ДА УВАГІ ЎСТАНОЎ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, КЛУБАЎ, БІБЛІЯТЭК, ШКОЛ, ВАЙСКОВЫХ ЧАСЦЕЙ І ГРАМАДЗЯН.
ПАСЛЯ КАПІТАЛЬНАГА РАМОНТУ
7 верасня г. г. АДКРЫТ
МАГАЗІН МАСТАЦКАЙ ПРАДУКЦЫІ КОГІЗ'а (СОВЕЦКАЯ 73. тэлефон 23-712)
У МАГАЗІНЕ ЁСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР РОЗНЫХ ПАРТРЭТАЎ НА ПАЛАТНЕ.
ГРАВЮР у РАМАХ І БЕЗ РАМ.
МАСТАЦКІЯ ПАНО.
ФОТО І ЛІТАГРАФСКІЯ ПАРТРЭТЫ.
РЭПРАДУКЦЫІ З КАРЦІН І ІНШ.
МАСТАЦКАЯ ПРАДУКЦЫЯ.
ГЕАГРАФІЧНЫЯ КАРТЫ.
НАГЛЯДНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ ПА ВЫВУЧЭННЮ ГІСТОРЫІ, ЛІТАРАТУРЫ, ЗААЛОГІІ І ІНШ.
ПЛАКАТЫ: НА ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫЯ ТЭМЫ, ВАЕННЫЯ, ПА ТЭХНІЦЫ БЕЗАПАСНАСЦІ
Магазін адкрыт штодзенна, апрача агульнавыходных дзён з 10 г. раніцы да 6 г. веч.
Іншагароднім заказчыкам магазін высылае тавар наложаным плацяжом па атрыманні заказа і задатачнай сумы
БЕЛ. АДДЗ. КОГІЗ'а.

ПРЫ ВІЦЕБСКІМ ВЕТЗОАІНСТЫТУЦЕ
АДКРЫВАЮЦЦА 9-месячныя КУРСЫ
ПА ПАДРЫХТОЎЦЫ Ў ВНУ з адрывам ад вытворчасці.
На курсы прымаюцца асобы з закончанай сярэдняй асветай (дзесяцігодка, рабфак, тэхнікум), а таксама і асобы, маючыя асвету не ніжэй 9 класаў.
ЗАЯВЫ ПРЫМАЮЦЦА ДА 20 ВЕРАСНЯ.
Да заявы на імя дырэктара інстытута павінны быць прыкладзены наступныя дакументы: пасведчанне або даведка аб адукацыі, метрыка і падрабязная аўтабіяграфія.
Курсанты забяспечваюцца інтэрнатам без пасцельных прылад.
Адрас: гор. Віцебск, 1-я Ветэрынарная вул., № 21/11 Ветзоаінстытут.
ДЫРЭКЦЫЯ.

АДДЗЕЛ КАДРАЎ НАРКАМЗЕМА БССР
абвяшчае НАБОР
У НАСТУПНЫЯ ШКОЛЫ МЕХАНІЗАЦЫІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

№ п. п.	НАЗВА ШКОЛ	Тэрмін навучання	АДРАС
1.	Рагачоўская школа механікаў МТС	18 мес.	г. Рагачоў.
2.	Крычаўская школа брыгадзіраў трактарных брыгад	8 мес.	г. Крычаў.
3.	Мсціслаўская школа брыгадзіраў трактарных брыгад	8 мес.	г. Мсціслаўль.
4.	Лемніцкая школа брыгадзіраў трактарных брыгад	8 мес.	ст. Лемніца. Сенненскі раён
5.	Чэрыкаўская школа камбайнераў	6 мес.	г. Чэрыкаў.

У школы брыгадзіраў трактарных брыгад і школы камбайнераў прымаюцца трактарысты МТС і дэмабілізаваныя чырвонаармейцы мотамехчасцей.
У школу механікаў МТС прымаюцца брыгадзіры трактарных брыгад.
НАВУЧАЮЧЫЯСЯ ЗАБЯСПЕЧВАЮЦЦА ІНТЭРНАТАМ І СТЫПЕНДЫЯЙ АД 110 р. ДА 120 р. У МЕСЯЦ.
Да заявы аб прыёме ў паказаныя школы павінна быць прыкладзена камандыроўка МТС і даведка аб выконваемай рабоце, стажы работы і кароткая аўтабіяграфія.
Паступаючыя ў школы брыгадзіраў трактарных брыгад і камбайнераў падвяргаюцца прыёмным іспытам па беларускай і рускай мове і матэматыцы ў аб'ёме 4-х класаў пачатковай школы, а па трактарах у аб'ёме курсаў трактарыстаў.
Паступаючыя ў школу механікаў падвяргаюцца прыёмным іспытам па беларускай, рускай мове і матэматыцы ў аб'ёме 5 класаў пачатковай школы а па трактарах у аб'ёме праграмы школы брыгадзіраў трактарных брыгад.
Прыёмныя іспыты будуць праводзіцца з 20 верасня.
Пачатак заняткаў з 1-га кастрычніка 1938 года.
АДДЗЕЛ КАДРАЎ НАРКАМЗЕМА БССР.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск. Совецкая. 49. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; намесніка рэдактара — 25-188; сакратарыята — 20-830; АДДЗЕЛАЎ: партыйнага — 21-353; совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412; прамысловага — 21-358; сельскагаспадарчага — 21-846; літаратуры, мастацтва, навукі і асветы — 23-955; мясцовай і замежнай інфармацыі 25-189, аддзела пісем — 20-814, 21-399, 21-885; ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556; заг. выдавецтва — 21-358; аб'яў — 25-385.

Уп. Галоўлітбела № Б—5610. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М. М. Б.